

14-15 Kasım 2020

İSTANBUL 29 MAYIS ÜNİVERSİTESİ 2. PSİKOLOJİ ÖĞRENCİ KONGRESİ

Bildiri Özetleri Kitapçığı

İnternet Adresi:

Kongre Tarihi: 14-15 Kasım 2020

Bildiri Özetleri Yayınlanma Tarihi: 7.12.2020

Teknik Hazırlık: Bilgi İşlem Daire Başkanlığı

Grafik Tasarımı: Kurumsal İletişim ve Koordinasyon Müdürlüğü

Elektronik Yayın Formatı: PDF

İÇİNDEKİLER

Kongre Düzenleme Kurulu ve Bilim Kurulu.....4

Bilimsel Program.....5-7

**Sözel Bildiri
Özetleri.....8-76**

Kaynakça.....77

İSTANBUL 29 MAYIS ÜNİVERSİTESİ 2. PSİKOLOJİ KONGRESİ DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Ayşe Ayçiçeği Dinn

Prof. Dr. Gül Şendil

Dr. Öğr. Üyesi Zeliha Babayiğit

Dr. Öğr. Üyesi Müge Akbulut

Öğr. Gör. Büşra Aktaş

Öğr. Gör. Deniz Şimşek

İSTANBUL 29 MAYIS ÜNİVERSİTESİ
2. PSİKOLOJİ ÖĞRENCİ KONGRESİ
PROGRAMI

14 KASIM 2020 CUMARTESİ	
10.00-11.00	AÇILIŞ SEMİNERİ “Ebeveynlikte Çocuk Odaklı Olmak Ne Demek?” Prof. Dr. Ayşe Bilge Selçuk Koç Üniversitesi Psikoloji Bölümü
11.00-11.20	Proje Grubu: Büşranur Ekinci Başlık: “Sosyal Medya Bağımlılığı ve Kişilik Bozukluğu Semptomları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” Üniversite: İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi - Mezun Danışman: Araştırmacı Wayne M. Dinn
11.20-11.40	Proje Grubu: Arzygul Orazova Başlık: “Farklı Yerlerde İkamet Eden Türk Kadın Öğrencilerinde Baş Etme Stratejileri, Psikolojik Semptomlar ve Yeme Tutumları Arasında İlişki” Üniversite: İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi - Mezun Danışman: Araştırmacı Wayne M. Dinn
11.40-12.00	Proje Grubu: Şeyma Nur Demirci, Mesut Gür, Büşra Tulumbacı, Selda Söyü Başlık: “Şizotipal Kişilik Özellikleri ve Doğum Zamanı” Üniversite: İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi - Lisans Öğrencisi Danışman: Araştırmacı Wayne M. Dinn
12.00-13.00 YEMEK ARASI	
13.00-13.20	Proje Grubu: Sema Merve Balçık, Elif Varol, Elzem Rumeysa Kahveci, Hatice Sevdâ Boyacı, Süheyla Lemahmutoğlu, Zeynep Vera Yakut Başlık: “Otizm Benzeri Karakterler, Sözel- Görsel Biliş, Görsel- Uzamsal Görev Performansı” Üniversite: İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi - Lisans Öğrencisi Danışman: Araştırmacı Wayne M. Dinn

İSTANBUL 29 MAYIS ÜNİVERSİTESİ
2. PSİKOLOJİ ÖĞRENCİ KONGRESİ
PROGRAMI

13.20-13.40	Proje Grubu: Anakız Elif Şentürk, Ebrar Atakan, Zehra Kızılyurt Başlık: “Otizm Benzeri Karakter Özellikleri, Baskın El Kullanımı ve Sözel-Görsel Biliş” Üniversite: İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi - Lisans Öğrencisi Danışman: Araştırmacı Wayne M. Dinn
13.40-14.00	Proje Grubu: Hande Melis Altunay Başlık: “Yüz İfadelerinden Duygu Tanımanın Yalnızlık ve Sosyal Anksiyete ile İlişkisi” Üniversite: Koç Üniversitesi - Lisans Öğrencisi Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Altan Atalay
14.00-14.20 ARA	
14.20-14.40	Proje Grubu: Merve Nur Altundal, Ayşe Şüheda Örengül, Başak Sayım, Dilara Keşşafağlu, Elif Nur Atalay, Sezin Öner Başlık: “Dil Karmaşıklığı ve Duygusal Anıların Fenomenolojisi Arasındaki İlişkisi ” Üniversite: Kadir Has Üniversitesi - Lisans Öğrencisi Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Sezin Öner
14.40-15.00	Proje Grubu: Emine Gökalp, Cansu Doğan Ahmet Çeşmeci, Yamaç Şenel, Nur Şen, Sara Mohayaddin Başlık: “Plasebo ve Nosebo Etkisinin Bilgi İşleme Hızı Üzerindeki Etkisi” Üniversite: İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi - Lisans Öğrencisi Danışman: Araştırmacı Wayne M. Dinn
15.00-15.20	Proje Grubu: Eda Celiloğlu, Dilara Atasoy, Şeyma Betül Çalışkan, Feyza Gezici, Berkan Çelik Başlık: “Sağlık ve Güvenlik Araştırması” Üniversite: İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi - Lisans Öğrencisi Danışman: Araştırmacı Wayne M. Dinn

İSTANBUL 29 MAYIS ÜNİVERSİTESİ
2. PSİKOLOJİ ÖĞRENCİ KONGRESİ
PROGRAMI

15 KASIM 2020 PAZAR	
10.00-10.20	Proje Grubu: Şeyma Aydın Başlık: “Mozart Etkisi Gerçek mi?” Üniversite: Demiroğlu Bilim Üniversitesi - Lisans Öğrencisi Danışman: Araştırmacı Wayne M. Dinn ve Prof. Dr. Ayşe Ayçiçeği-Dinn
10.20-10.40	Proje Grubu: Büşra Coşkun ve Hayrettin Irmak Başlık: “K-Pop Akımının Sosyal Yaşantıda Yansımaları: Keşifsel Bir İnceleme” Üniversite: İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi - Lisans Öğrencisi Danışman: Öğr. Gör. Büşra Eylem Aktaş
10.40-11.00	Proje Grubu: Elif Kırmızıkcaya, Kübra Topal, Rumeysa Güngör, Hafize Çoban, Saliha Şahintürk Başlık: “Partner Sosyotelizmi Ölçeği: Yetişkin Bağlanmada Kaygı ve Kaçınma Boyutu ve Algılanan Romantik İlişki Kalitesi ile İlişkisi” Üniversite: İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi - Lisans Öğrencisi Danışman: Prof. Dr. T. Gül Şendil
11.00-11.20 ARA	
11.20-11.40	Proje Grubu: Büşra Tulumbacı Başlık: “Evcil Hayvan Sahiplerinin Kişilik Profili” Üniversite: İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi - Lisans Öğrencisi Danışman: Prof. Dr. Ayşe Ayçiçeği-Dinn
11.40-12.00	Proje Grubu: Rabianur Yücedağ Başlık: “Pandemi Kronotipleri Değiştirdi mi?” Üniversite: İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi - Lisans Öğrencisi Danışman: Araştırmacı Wayne M. Dinn ve Prof. Dr. Ayşe Ayçiçeği-Dinn
12.00-12.20	Proje Grubu: Rumeysa Koca, Melike Trabzon, Semiha Batal, Songül Şabablı ve Maidenur Hançerli Başlık: “Koronotip ve Akademik Başarı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” Üniversite: İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi - Lisans Öğrencisi Danışman: Araştırmacı Wayne M. Dinn
12.20-13.00 YEMEK ARASI	
13.00-14.00	KAPANIŞ SEMİNERİ “Değişen Dünyada Geleceğimizi Planlamak” Prof. Dr. T. Gül Şendil İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi

İSTANBUL 29 MAYIS ÜNİVERSİTESİ

2. PSİKOLOJİ ÖĞRENCİ KONGRESİ

SÖZEL BİLDİRİ ÖZET METİNLERİ

“Ebeveynlikte Çocuk Odaklı Olmak Ne Demek?”

Prof. Dr. Ayşe Bilge Selçuk¹
Koç Üniversitesi¹

“Ebeveynlikte Çocuk Odaklı Olmak Ne Demek?” başlıklı sunumumda önce gelişimsel psikolojinin en temel sorularından olan “Çevre mi, genler mi?” sorusuna yanıt arayacağım. İnsanın yaşam boyu gelişimini inceleyen psikoloji biliminde çevre nasıl kavramsallaştırılır, neler çevresel özellikler olarak ele alınır, çevrenin insanın gelişimine etkileri ne zaman başlar, bu etkiler sadece doğrudan maruz kalan kişilerle mi sınırlıdır, meselelerine bakacağım. Çevrenin ve genlerin göreceli etkilerini anlamak için yıllar içerisinde yürütülen çok sayıda araştırma vardır ve bu araştırmaların önemli kısmı ikizlerle yapılan araştırmalardır. Bu araştırmalar farklı yöntemlere dayanır ve çocuk, genç ve yetişkin yaştaki bireylerin zekadan, farklı bilişsel becerilerinin gelişimine, sosyal-duygusal becerilerine ve psikolojik iyiliklerine kadar farklı pek çok özelliği incelemektedir. Konuşmamda bu araştırmaların bulgularını derleyeceğim, Steven Pinker’den Jay Belsky ve Michael Rutter’a kadar bu alanda bilimsel çalışmalar yürüten araştırmacıların bulgu ve savlarından söz edeceğim. Araştırmaların tek yumurta ikizlerinde dahi ebeveynlerinin aynı şekilde davranmadıklarını ve bunun, çocuklardaki gelişimsel sonuçları etkilediğinin gösteren bulgularından bahsederek ebeveynliğin nasıl olması gerektiği sorusunu soracağım. Daha sonra yaşamın ilk ayları, hatta bazen haftalarından itibaren ayırt edilebilen biyolojik temelli bir yapısal özellik olan mizacın tanımını ve belli başlı boyutlarını anlatacağım. Mizacın çevreyle etkileşiminin ne gibi sonuçlar verdiğini, bazı kişilik özelliklerini nasıl şekillendirdiğini açıklayacağım, Ayırıcı Yatkınlık modelinden ve bunu destekleyen örneklerden söz edeceğim. Ayırıcı Yatkınlık hipotezi, zorlayıcı bir mizaç özelliği olarak kabul edilen duygusal tepkisellik ne kadar yüksek olursa olsun, çevrenin olumlu olması ve anne babanın duyarlı davranması durumunda çocukların sosyal ve duygusal gelişimlerinin ve psikolojik iyiliklerinin diğer tüm çocuklarınkinden yüksek olduğunu gösteren bulguları özetleyeceğim ve ebeveynlikte çocuk odaklı olma kavramının, çocuğun mizaç özelliklerini tanımakla ilişkisini anlatacağım.

Üniversite Öğrencilerinde Sosyal Medya Bağımlılığı ile Kişilik Bozukluğu Belirtileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Büşranur Ekinci¹

İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, Psikoloji Bölümü Mezunu¹

Danışman: Araştırmacı Wayne M. Dinn

Bu çalışma sosyal medya bağımlılığıyla kişilik bozukluğu özellikleri arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamıştır. Sosyal medya platformları, insanların duygularını, düşüncelerini, deneyimlerini, algılarını veya yaşamlarının herhangi bir detayını başkalarıyla paylaşmak için kullandıkları internet üzerinden erişilebilen çevrimiçi ortamlardır. Sosyal medya kullanımı hızla artmakta ve insanlar sosyal medyada daha fazla zaman harcamaktadır. Sosyal medya bağımlılığı; zihin meşguliyeti, ruh hali değişikliği, tolerans, içe çekilme, çatışma ve nüksetme gibi bağımlılık kriterleriyle karakterize edilmektedir (Andreassen, Pallesen, & Griffiths, 2017). Literatür taramasında çoğu çalışmanın sosyal medya kullanımı, akıllı telefon bağımlılığı, benlik saygısı ve narsisizm arasındaki ilişkiye odaklandığı görülmüştür. Andreassen, Pallesen ve Griffiths (2017) tarafından gerçekleştirilen 23.000'den fazla katılımcının dâhil olduğu meta-analiz çalışmasında, düşük yaşın, kadın olmanın, narsistik özelliklere sahip olmanın ve düşük benlik saygısının sosyal medya bağımlılığı ile olumlu bir ilişki gösterdiği ortaya konmuştur. Carvalho, Sette ve Ferrari (2018) ise araştırmalarında 6.096 katılımcı ile beş makaleyi analiz etmiş ve akıllı telefonun sorunlu kullanımı ile nevroitiklik ve dürtüsellik arasında anlamlı bir ilişki bulmuştur. Araştırmalar, sosyal medyanın bağımlılık yapıcı kullanımının kadın olma, küçük yaş, dikkat eksikliği / hiperaktivite bozukluğu (DEHB), obsesif kompulsif bozukluk (OKB) ve yüksek anksiyete düzeyi ile pozitif ilişkili olduğunu göstermiştir (Andreassen ve diğerleri, 2016). Literatürde sosyal medya bağımlılığı ile kişilik bozukluğu özellikleri arasındaki ilişkiyi araştıran bir çalışma ise bulunmamaktadır. Bu çalışma, sosyal medya bağımlılığı ile spesifik eksen II bozuklukları ile ilgili kişilik özellikleri arasındaki ilişkiyi inceleyerek literatürdeki bu boşluğu doldurmayı amaçlamıştır. Bu çalışmada, 18-25 yaş arası üniversite öğrencilerinin sosyal medya bağımlılığı düzeyi ile kişilik bozukluklarına ilişkin özellikler arasındaki ilişkiye odaklanılmıştır. Sosyal medya bağımlılığı puanları yüksek olan bireylerin, SMDS'de düşük puan alan katılımcılara göre kişilik bozukluğu belirtilerinin öz bildirim ölçüsünde anlamlı derecede daha yüksek puan alacağı hipotezi test edilmiştir. Çalışma süresince iki aşamalı veri toplama çalışması gerçekleştirilmiştir. İlk aşamada 99 kadın ve 81 erkek katılımcıdan oluşan 180 kişilik gruba Sosyal Medya Bozukluğu Ölçeği (SMDS) (Savcı, Ercengiz ve Aysan, 2018), bilgilendirilmiş onam formu ve sosyo-demografik bilgi formu uygulanmıştır. İlk aşamada elde edilen verilerin analizinin ardından sosyal medya bağımlılığı

puanı en yüksek 28, sosyal medya bağımlılığı puanı en düşük 28 katılımcı belirlenmiş ve kendileriyle iletişime geçilmiştir. Sosyal medya bağımlılığı puanı en yüksek olan grupta yer alan 16 katılımcı (13 kadın ve 3 erkek) ve en düşük sosyal medya bağımlılığı puanına sahip 21 (8 kadın ve 13 erkek) katılımcı araştırmanın ikinci aşamasına katılmayı kabul etmiştir. 37 katılımcı DSM-III-R Yapılandırılmış Klinik Görüşme Kişilik Bozuklukları Formunu doldurmuş ve veriler analiz edilmiştir. Yüksek puanlı SMDS grubu 13 kadın ve 3 erkek katılımcıdan oluşurken, düşük puanlı SMDS grubu 8 kadın ve 13 erkek katılımcıdan oluşmaktadır. Ayrıca, yüksek ve düşük puanlı SMDS grupları yaş ($p = .01$) ve eğitim ($p < .05$) açısından önemli ölçüde farklılık göstermiş; yüksek puan alan katılımcıların düşük puan alan katılımcılara oranla daha genç ve daha az eğitilmiş olduğu görülmüştür. Düşük ve yüksek SMDS gruplarının cinsiyet bileşimi de önemli ölçüde farklılık göstermiştir. Bu nedenle devam eden analizlerde yaş, eğitim ve cinsiyet farklılıkları kontrol edilmiştir. Yüksek SMDS puanına sahip katılımcılar, düşük SMDS katılımcılarına göre paranoid kişilik özelliklerini değerlendiren alt ölçekte anlamlı olarak daha yüksek puanlar elde etmişlerdir ($p = .009$). Bununla birlikte, yüksek ve düşük SMDS grupları, paranoid kişilik bozukluğu haricinde diğer A kümesi bozuklukları ($p > .17$), B kümesi bozuklukları ($p > .16$) ve C kümesinin, çekingen/kaçıngan ve obsesif-kompulsif kişilik bozukluğu ($p > .40$) özelliklerinde anlamlı bir fark gözlenmemiştir. Bağımlı kişilik bozukluğu özellikleriyle SMDS puanı arasında ise anlamlı olmayan bir eğilim görülmüş ancak anlamlı bir fark görülmemiştir. Bu çalışmada elde ettiğimiz bulguların literatürdeki diğer bulgularla uyumlu olmadığı görülmüştür. Yüksek SMDS ve düşük SMDS grupları arasında önemli farklılıklar gözlenmemesinin birçok farklı sebebi olabilir. Bunlardan biri örneklemimizin çok küçük olması olabilir. Muhtemelen daha geniş katılımcı alt örneklemle, SMDS puanı ile kişilik bozukluğu özellikleri arasında daha güçlü bir ilişki gözlemlenebilir. Ayrıca mevcut çalışmada, tüm katılımcılar genç üniversite öğrencileriydi ve bulgularımız farklı sosyo-demografik özelliklere sahip gruplar için geçerli olmayabilir (örneğin; yaş, eğitim ve sosyoekonomik durum).

Anahtar kelimeler: Sosyal Medya, bağımlılık, kişilik bozuklukları, kişilik özellikleri

Exploring the Relationship between Social Media Addiction and Personality Disorder Symptoms among University Students

Büşranur Ekinci¹

İstanbul 29 May University, Psychology Department Graduate¹

Advisor: Researcher Wayne M. Dinn

The main focus of the study was to examine the relationship between social media addiction and personality features related to specific axis-II disorders. Researchers have explored the link between social media usage and personality; however, most studies have focused on the associations between social media usage, smartphone addiction, self-esteem, and narcissism. Andreassen, Pallesen, and Griffiths (2017) surveyed over 23,000 participants and the research revealed that lower age, being a woman, having narcissistic traits and low self-esteem are positively associated with social media addiction. Carvalho, Sette, and Ferrari (2018) meta-analyzed five papers covering 6,096 participants and found relationships between problematic use of smartphone and neuroticism and impulsivity. Research has shown that internet addiction scores were associated with DSM-5 domains of maladaptive personality traits (e.g., negative affectivity, disinhibition, and psychoticism), were significant and positive predictors of internet addiction symptoms (Gervasi et al., 2017). Research has demonstrated that addictive use of social media was positively associated with being female, lower age, attention-deficit/hyperactivity disorder (ADHD), obsessive-compulsive disorder (OCD), and high anxiety level (Andreassen et al., 2016). There is no study that investigates the relation between social media addiction and personality disorder features. The present study aims to fill this gap by focusing on the relation between social media addiction level and personality features related to specific axis-II disorders among university students ranging in age from 18 to 25 years. This study involved two data collection phases. During the first phase, a Turkish version of the Social Media Disorder Scale (SMDS) (Savcı, Ercengiz, & Aysan, 2018) was given to participants (n = 180, 99 female and 81 male) along with informed consent and demographic data forms. During the second stage, 28 participants with the highest social media addiction scores and 28 participants with the lowest social media addiction scores were identified and contacted. That is, we ranked SMDS scores and selected the top 28 and bottom 28 scoring participants for contact. Of those, 16 participants (13 female and 3 male) with high social media addiction scores and 21 (8 female and 13 male) participants with low social media addiction scores agreed to complete a Turkish version of the SCID-II-PQ, a measure of personality disorders. We modified the SCID-II-PQ by not including antisocial personality disorder, self-defending personality disorder and passive-aggressive personality disorder subscales in the current

research. The hypothesis that individuals with high social media addiction scores will also score significantly higher on a self-report measure of personality disorder symptoms relative to participants with low scores on the SMDS was tested. High-scoring SMDS group consisted of 13 female and 3 male participants, while the low-scoring SMDS group consisted of 8 female and 13 male participants. Moreover, high- and low-scoring SMDS groups differed significantly on age ($p=.01$) and education ($p < .05$) with high scoring subjects younger and less educated than low scoring participants. Gender composition of low- and high-SMDS groups also differed significantly. Therefore, we controlled for age, education, and gender differences in the following analyses. Participants with high SMDS scores obtained significantly higher scores on the subscale assessing paranoid personality features in comparison with low SMDS participants ($p = .009$); however, high- and low-SMDS groups did not differ significantly on the remaining cluster A disorders ($ps > .17$), cluster B disorders ($ps > .16$), and two cluster C disorders, avoidant and obsessive-compulsive personality ($ps > .40$). Note that group differences on the dependent personality subscale approached, but did not reach, significance ($p = .06$) with high-SMDS subjects scoring higher than low-SMDS group members. In the present study, we did not find statistically significant differences between high- and low-SMDS groups on measures of personality disorders symptoms with the exception of paranoid personality. Our findings were not consistent with other findings in literature. There are some possibilities why we did not observe significant differences between high-SMDS and low-SMDS groups. We had exceedingly small subsamples. Possibly, with larger subsamples, we might observe a stronger relationship between SMDS score and personality disorder features. Also in the current research, all participants were young university students and our findings may not apply to other individuals with varying backgrounds (i.e., differing age, education, and socioeconomic status).

Keywords: Social Media, addiction, personality disorders, personality features

Genç Türk Kadınlarda Başa Çıkma Tarzları, Psikiyatrik Semptomlar ve Yeme Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Arzygul Orazova¹

İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, Psikoloji Bölümü Mezunu¹

Danışman: Araştırmacı Wayne M. Dinn

Önemli sayıda genç birey, özellikle kadınlar yeme bozuklukları ile mücadele etmektedir. Yeme bozuklarında erken tanı ve önlemin alınması önem taşımaktadır. Önleme yollarını bulmak için yeme bozukluklarının nedenlerini daha iyi anlamamız gerekmektedir. Bu faktörler psikolojik, sosyal veya nörobiyolojik olabilmektedir. Ayrıca yeme bozukluklarının sonuçlarını ve bunlarla ilişkili risk faktörlerini anlamak önemlidir. Araştırmacılar aile ilişkileri, madde bağımlılığı, sosyo-kültürel faktörler, yaş, cinsiyet, düşük özgüven, psikolojik semptomlar ve geçmiş travmalar gibi faktörler üzerinde odaklanmışlardır. Bu çalışma, Türk kız öğrencilerindeki anormal yeme tutumları ile kişilik bozukluğu (KB), sosyal kaygı ve obsesif-kompulsif belirtileri yanı sıra başa çıkma stratejileri arasındaki ilişkiyi anlamamıza katkı sağlamak amacıyla yapılmıştır. Çalışmanın tarama aşamasında, kadın katılımcılar ($n=106$) yaşları 18-28 arasında değişen ($Ort = 21.59$, $S = 1.77$) EAT-40'ın Türkçe uyarlamasını (Savaşır ve Erol, 1989) ve yaş, eğitim seviyesi ve ikamet yeri ile ilgili soruları içeren demografik bilgi formunu doldurdular. Her katılımcı için vücut kitle indeksinin (BMI) hesaplanması için kilo ve boy ile ilgili ek sorular ve beş puanlık Likert ölçeği kullanılarak ölçülen kilo ve fiziksel görünüm memnuniyetini değerlendiren sorular içermektedir. EAT asıl amacı (Garner & Garfinkel, 1979 tarafından geliştirildi) anoreksiya semptomlarını taramak ve değerlendirmek ve genellikle klinik olmayan örnekleme anormal yeme tutumlarının bir ölçeği olarak kullanıldı. İkinci aşama için, yukarıda bahsedilen örneklemden EAT düşük puanlı ($n=14$) ve yüksek puanlı ($n=12$) katılımcılar seçildi. EAT-40 üzerinde yüksek puan ve düşük puan alan katılımcılar (en yüksek puanlara sahip 12 denek ve en düşük puanlara sahip 14 denek) çalışmanın ikinci aşamasına katılmaya davet edildi. Anormal yeme tutumları ve kişilik bozukluğu (KB) özellikleri, başa çıkma stratejileri, sosyal anksiyete ve obsesif-kompulsif bozukluğu (OKB) semptomları arasındaki ilişkiyi incelemek üzere, ikinci aşamada yüksek ve düşük puanlı katılımcılara aşağıdaki ölçekler uygulandı: Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeği (CSI), Obsesif-Kompulsif Ölçeği (OCI), Liebowitz Sosyal Kaygı Ölçeği (LSAS), ve SCID-II Kişilik Envanteri (SCID-II PQ) ölçeklerinin Türkçe tercümesi ve uyarlaması. Aşağıdaki hipotezler test edilmiştir: yüksek puanlı EAT grubu ($n=12$) LSAS (kaygı ve kaçınma alt ölçekleri), OCI ve belirli SCID-II-PQ alt ölçekleri olan küme B (histrionik, borderline, ve narsistik) ve küme C (kaçıncı, bağımlı, ve obsesif-kompulsif) kişilik bozuklukları (KB)

ölçeklerinde düşük puanlı EAT gruba ($n=14$) göre daha yüksek puan alacaklar. EAT testinde yüksek puana sahip katılımcılar, düşük puanlı katılımcılara göre Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeğinde (CSI) duygu-odaklı baş etme yönteminde daha yüksek, problem-odaklı baş etme yönteminde ise daha düşük puan alacaklar. Ayrıca, yüksek EAT puanlı grup, düşük EAT puanlı gruba göre kilolarından ve fiziksel görünümünden daha az memnun kalacakları hipotezi de test edildi. Gruplar yaş açısından anlamlı bir fark göstermedi ($p = .899$). Düşük puanlı (ortalama $\pm$ Standart sapma) (21.71 ± 2.30) ve yüksek puanlı (21.75 ± 2.45) gruplar birbirine yakından eşleşmişti. Yapılan tahminlerin aksine, yüksek puanlı ve düşük puanlı EAT grupları kilo ($p = .118$) ve fiziksel görünüm ($p = .16$) memnuniyeti açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar göstermedi, ancak yüksek puanlı EAT grubundaki katılımcılar iki maddeden de yüksek puan aldılar, yani düşük puanlı gruba göre daha az memnuniyet göstermekteydiler. Sonuçlar, iki EAT grubu arasında LSAS toplam puanında ($p = .027$) ve her iki LSAS kaygı ($p = .041$) ve kaçınma davranışı ($p = .046$) alt ölçeklerinde istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğunu göstermiştir, yüksek puanlı EAT grubundaki katılımcılar düşük puanlı grubun katılımcılarına göre daha yüksek puan sergilediler. EAT üzerinden yüksek puan alan öğrenciler düşük puanlı öğrencilere göre OCI alt ölçekleri (son bir aydaki belirti sıklığı ve sıkıntı) obsesyon ($p = .006$), kontrol etme ($p = .013$), düzenleme ($p = .008$), ve OCI toplam ($p = .023$) üzerinden önemli ölçüde daha yüksek puan aldılar. Diğer OCI alt ölçeklerinde biriktirme ($p = .145$), şüphe ($p = .667$), zihinsel nötrleştirme ($p = .118$), ve yıkama ($p = .742$) iki EAT grubu istatistiksel olarak anlamlı bir fark göstermedi. Benzer şekilde, OCI alt ölçekleri (hayat boyu) obsesyon ($p = .015$), kontrol etme ($p = .017$), düzenleme ($p = .013$), ve OCI toplam (yaşam boyu) ($p = .031$) ölçeğinde yüksek EAT puana sahip katılımcılar düşük puana sahip katılımcılara göre daha yüksek puan sergilediler. Kalan OCI alt ölçeklerinde EAT grupları istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediler ($p = .14$). SCID-II-PQ alt boyutlarını içeren histrionik ($p = .015$), bağımlı ($p = .015$), kaçınmacı ($p = .043$), ve obsesif-kompulsif ($p = .027$) kişilik bozuklukları ölçeğinde yüksek puanlı EAT örneklemini önemli derecede yüksek puan sergilediler. Diğer SCID-II-PQ şizotipal ($p = .742$), paranoid ($p = .374$), şizoid ($p = .231$), narsistik ($p = .106$) ve borderline ($p = .067$) alt boyutlarında önemli bir fark bulunamadı. Bununla birlikte borderline kişilik alt ölçeğinde anlamlı olmayan bir eğilim gözlemlendi. Yüksek EAT grubundaki katılımcılar düşük EAT grubundaki katılımcılara göre daha yüksek puan aldılar. Beklenmedik bir şekilde, istatistiksel analizler tüm CSI alt ölçeklerinde ($ps > .106$) yüksek ve düşük puanlı EAT grupları arasında anlamlı bir fark olmadığını ortaya çıkardı. Bu çalışmanın sonuçları genç Türk kadınlarında bozuk yeme tutumlarının sosyal kaygı ve temel obsesif kompulsif semptomlarla ilişkili olduğunu göstermiştir. Ayrıca, sonuçlar, anormal yeme

tutumlarına sahip olan kadınların histrionik KB, obsesif kompulsif KB, kaçınma KB ve bağımlı KB semptomlarının ölçeklerinde daha yüksek puan aldığını ortaya koymuştur. Bulgular, bozuk yeme tutumlarına sahip olan Türk kadınlarının obsesyon, düzenleme ve kontrol etme gibi temel OKB semptomlarını sergilediklerini göstermektedir. Bu OKB semptom kümeleri ile anormal yeme tutumları arasındaki ilişkinin doğasını belirlemek için daha fazla araştırmaya ihtiyaç vardır. Mevcut çalışmada katılımcı sayısı sınırlıydı. Bu çalışma aynı zamanda cinsiyet açısından da sınırlıydı, çünkü erkekler de yeme bozukluklarına sahip olabilirler. Bu çalışmanın Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeğinin (CSI) sonuçları, diğer çalışmaların bildirdiği gibi, duygu odaklı başa çıkmanın bozuk yeme tutumlarıyla ilişkili olduğu iddiasını desteklememektedir.

Anahtar kelimeler: Yeme tutumları, kişilik bozukluğu belirtileri, sosyal kaygı, OKB semptomları, başa çıkma tarzları

Exploring The Relation Between Coping Styles, Psychiatric Symptoms And Eating Attitudes Among Young Turkish Women

Arzygul Orazova¹

Istanbul 29 May University, Department of Psychology Graduate¹

Advisor: Researcher Wayne M. Dinn

A significant number of young individuals, especially females, struggle with eating disorders. Early diagnosis and prevention of eating disorders are crucial. In order to develop prevention strategies we need to better understand factors which cause eating disorders. These factors might be psychological, social, or neurobiological. Also, it is necessary to understand the consequences of eating disorders and related risk factors. Investigators have focused on a number of these factors including family relationships, substance abuse, socio-cultural factors, age, sex, low self-esteem, psychological symptoms, and past trauma. The present study will explore the associations between eating attitudes and personality disorder (PD), social anxiety, and obsessive-compulsive symptoms as well as coping strategies in Turkish female university students. During the screening phase of the study, female subjects ($n = 106$) ranging in age from 18 – 28 years ($M = 21.59$, $SD = 1.77$) completed a Turkish version of the EAT-40 (Savaşır & Erol, 1989) and a demographic data form which included questions on age, educational level, and place of residence. There were additional questions about weight and height for calculation of BMI for each participant, and questions assessing weight and physical appearance satisfaction which were measured using a five-point Likert scale. The original purpose of the EAT (developed by Garner & Garfinkel, 1979) was to screen and assess the symptoms of anorexia and it is generally used in non-clinical samples as a measure of abnormal eating attitudes. For the second phase, EAT low-scoring ($n = 14$) and high-scoring ($n = 12$) participants from the aforementioned sample were recruited. Individuals who obtain high scores or low scores on the EAT-40 (i.e., 12 subjects with top scores and 14 subjects with the lowest scores) were invited to participate in the second phase of the study. To explore the relationship between abnormal eating attitudes, characteristics of personality disorders (PD), coping strategies, social anxiety and obsessive-compulsive disorder (OCD) symptoms, the following measures were administered to high- and low-scoring participants during phase two: Turkish translations and versions of the Coping Styles Inventory (CSI), Obsessive-Compulsive Inventory (OCI), Liebowitz Social Anxiety Scale (LSAS), and the SCID-II Personality Questionnaire (SCID-II-PQ). The following hypotheses were tested: Students assigned to the high-scoring EAT group ($n = 12$) will obtain higher scores on the LSAS (both anxiety and avoidance subscales), OCI, and specific SCID-II-PQ subscales evaluating cluster B (histrionic, borderline, and narcissistic)

and cluster C (avoidant, dependent, and obsessive-compulsive) personality disorders (PD) relative to students in the low-scoring EAT group ($n = 14$). Students with high scores on the EAT will obtain higher scores on emotion-focused coping and lower score on problem-focused coping as determined by the Coping Style Inventory (CSI) than students with low scores on the EAT. We also tested the hypothesis that students with high scores on the EAT will be less satisfied with their weight and physical appearance than students with low scores on the EAT. Groups did not differ significantly in terms of age ($p = .899$) with low-scoring ($M + SD$) ($21.71 + 2.30$) and high-scoring ($21.75 + 2.45$) groups closely matched. Contrary to predictions, high-scoring and low-scoring EAT groups did not show statistically significant differences on weight ($p = .118$) and physical appearance ($p = .16$) satisfaction, although participants in the high-scoring EAT group did score higher on both items indicating that they were less satisfied than respondents in the low-scoring EAT group. Results showed that there were statistically significant differences between the two EAT groups on LSAS total score ($p = .027$), and on both LSAS subscales assessing anxiety ($p = .041$) and avoidance behavior ($p = .046$), with high-scoring group members demonstrating higher scores than participants in the low-scoring EAT group. Students with elevated scores on the EAT also scored significantly higher than low-scoring group members on the OCI subscales (symptom frequency and distress over the past month) evaluating obsessional ideation ($p = .006$), checking ($p = .013$), and ordering ($p = .008$), and OCI total ($p = .023$). EAT group differences on the remaining OCI subscales were not significant including hoarding ($p = .145$), doubting ($p = .667$), mental neutralizing ($p = .118$), and washing ($p = .742$). Similarly, subjects with elevated EAT scores obtained significantly higher scores in comparison to participants with low EAT scores on OCI subscales (lifetime) assessing obsessional ideation ($p = .015$), checking ($p = .017$), ordering ($p = .013$), and OCI total score (lifetime) ($p = .031$). Group differences on the remaining OCI subscales did not approach statistical significance ($ps > .14$). Subjects assigned to the high-scoring EAT group scored significantly higher on the SCID-II-PQ subscales assessing histrionic ($p = .015$), dependent ($p = .015$), avoidant ($p = .043$), and obsessive-compulsive ($p = .027$) personality. Significant group differences on the remaining SCID-II-PQ subscales were not observed including the schizotypal ($p = .742$), paranoid ($p = .374$), schizoid ($p = .231$), narcissistic ($p = .106$), and borderline ($p = .067$) subscales; however, there was a non-significant trend on the borderline personality subscale with subjects in the high-EAT group scoring higher relative to participants in the low-EAT group. Unexpectedly, statistical analyses revealed that there were no significant differences between the high- and low-scoring EAT groups on all CSI subscales ($ps > .106$). Results of this study showed that dysfunctional eating attitudes in young Turkish

women were associated with social anxiety and core obsessive-compulsive symptoms. Results also revealed that females with disordered eating attitudes scored higher on measures of histrionic PD, obsessive-compulsive PD, avoidant PD, and dependent PD symptoms. Findings indicated that Turkish females with disordered eating attitudes report core OCD symptoms such as obsessing, ordering, and checking. More research is needed to determine the nature of the relationship between these OCD symptom clusters and abnormal eating attitudes. In the current study, the number of participants was limited. Future research that includes larger sample sizes and samples from different regions of Turkey is needed. The present study was also limited in terms of gender, since males may also present with eating disorders. The Coping Styles Inventory results of the present study do not support the contention that emotion-focused coping is associated with disordered eating attitudes as other studies have reported.

Keywords: Eating attitudes, personality disorder symptoms, social anxiety, OCD symptoms, coping styles

Şizotipal Kişilik Özellikleri ve Doğum Mevsimi

Şeyma Demirci¹, Mesut Gür¹, Büşra Tulumbacı¹, Selda Söyü¹

İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, Psikoloji Bölümü¹

Danışman: Araştırmacı Wayne M. Dinn

Bu çalışmada, şizotipal kişilik ile doğum mevsimi arasında bir ilişki olup olmadığını göstermek amaçlanmıştır. Alanyazında şizofreni ile doğum mevsimi arasında bir ilişki olduğunu saptayan çalışmalar mevcuttur. Söz konusu çalışmalarda, şizofren bireylerin kış ve erken ilkbahar dönemlerinde doğma olasılığının daha yüksek olduğu bildirilmiştir. Bu bağlamda, ilkbahar mevsiminin başında yahut kış mevsiminde doğan insanların Şizotipal Kişilik Ölçeği'nde (ŞKÖ-K) daha yüksek puanlar alacağı öngörülmektedir. ŞKÖ-K, pozitif ve negatif şizotipal kişilik özellikleri ve düzensizliği değerlendiren bir özbeöz bildirim ölçeğidir. Katılımcılara Demografik Bilgi Formu ve Şizotipal Kişilik Ölçeği (ŞKÖ-K) uygulanmıştır. İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi, Üsküdar Üniversitesi, Nişantaşı Üniversitesi, İstanbul Ticaret Üniversitesi ve İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi'nin de aralarında bulunduğu İstanbul'daki farklı üniversitelerden 64'ü kadın 23'ü erkek olmak üzere toplam 87 üniversite öğrencisinden oluşmaktadır. Katılımcılardan Demografik Bilgi Formu'nu doldurmaları istenmiştir. Katılımcıların yaş ortalaması 21.68 (SS=1.85)'dir. Katılımcılardan doğum tarihi bilgisi alınmış ve katılımcılar doğum mevsimine göre kış (n=14), ilkbahar (n=20), yaz (n=28) ve sonbahar (n=25) olmak üzere gruplandırılmıştır. Toplam ŞKÖ-K puanları (p=0.95), pozitif alt ölçek puanları (p=0.72), negatif alt ölçek puanları (p=0.72) ve düzensizlik alt ölçeği puanları (p=0.48) için anlamlı "mevsimsel" farklılıklar bulunmamıştır. Nitekim doğum zamanına göre ayrılan grupların kış (Ort.= 9.57, SS=3.95), ilkbahar (Ort.= 10.0, SS=3.82), yaz (Ort.= 10.0, SS= 3.86) ve sonbahar (Ort.= 10.28, SS=3.53) olmak üzere toplam ŞKÖ-K puanlarının oldukça benzer olduğu görülmüştür. Erkek ve kadın katılımcıların toplam ŞKÖ-K puanlarında (p=0.84) ve pozitif alt ölçek puanlarında (ps>0.54) anlamlı bir farklılaşma görülmemiştir. Özetle, az sayıda üniversite öğrencisi ile yapılan bu çalışmada, doğum mevsiminin şizotipal kişilik özellikleri üzerinde bir etkisi olduğuna dair bir kanıt bulunamamış olup hipotezimiz desteklenmemiştir. Doğum mevsimi ile şizotipal kişilik özellikleri arasında çok daha büyük bir örneklemde daha fazla veri toplandığında farklı bir sonuç elde edilebilir. Bu nedenle, şizotipal kişilikte mevsimsellik hipotezini ele alan küçük örneklemimizin bulgularını doğrulamak için önemli ölçüde daha büyük bir katılımcı örnekleminde çalışılması ileri çalışmalar için önerilebilir.

Anahtar kelimeler: Epidemiyoloji, şizotipal kişilik özellikleri, doğum mevsimi, Şizotipal Kişilik Ölçeği Kısa Versiyonu (ŞKÖ-K)

Schizotypal Personality Features and Season of Birth

Şeyma Demirci¹, Mesut Gür¹, Büşra Tulumbacı¹, Selda Söyü¹

İstanbul 29 May University, Psychology Department¹

Advisor: Researcher Wayne M. Dinn

The present study aims to show whether there is a relationship between schizotypal personality and the season of birth. Researchers have reported an association between schizophrenia and season of birth (i.e., greater probability among individuals with schizophrenia of winter/early spring birth). In this context, it is surmised that people who are born during winter or early spring will obtain higher scores on the Schizotypal Personality Questionnaire-Brief (SPQ-B). The SPQ-B is a self-report measure of positive and negative schizotypal features and disorganization. A demographic data form and a Turkish version of the Schizotypal Personality Questionnaire-Brief (SPQ-B) were administered to the participants. Participants were 87 college students (64 were females and 23 were males) from different universities in İstanbul including İstanbul 29 May University, Marmara University, Fatih Sultan Mehmet University, Üsküdar University, Nişantaşı University, İstanbul Ticaret University and İstanbul Sabahattin Zaim University. Participants were asked to complete demographic data form. The mean age of participants was 21.68 years ($SD = 1.85$). Investigators recorded each participant's date of birth. Participants were grouped on the basis of season of birth: winter ($n = 14$), spring ($n = 20$), summer ($n = 28$), and fall ($n = 25$). No significant "seasonal" differences were observed for total SPQ-B scores ($p = .95$), positive ($p = .72$) and negative ($p = .72$) schizotypal features, and disorganization ($p = .48$). Indeed, season of birth groups obtained highly similar total SPQ-B scores: winter ($M = 9.57$, $SD = 3.95$), spring ($M = 10.0$, $SD = 3.82$), summer ($M = 10.0$, $SD = 3.86$), and fall ($M = 10.28$, $SD = 3.53$). Male and female participants did not obtain significantly different SPQ-B total ($p = .84$) or subscale ($ps > .54$) scores. In summary, in the present study, there was no evidence of an association between schizotypal personality features and season of birth in a relatively small sample of university students. Our hypothesis was not supported by the findings. It may be possible to find a link between season of birth and schizotypal personality features when more data are gathered with a much larger sample. A substantially larger participant sample should be studied to confirm the findings of our smaller sample, which challenges the hypothesis of seasonality in schizotypal personality.

Keywords: Epidemiology, schizotypal personality features, season of birth, Schizotypal Personality Questionnaire-Brief (SPQ-B)

Otizm Benzeri Karakterler, Sözel-Görsel Biliş, Görsel-Uzamsal Görev Performansı

Sema Merve Balçık¹, Elif Varol¹, Elzem Rumeysa Kahveci¹, Hatice Sevde Boyacı¹, Süheyla Lemahmutoğlu¹, Zeynep Vera Yakut¹
 İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, Psikoloji Bölümü¹
 Danışman: Araştırmacı Wayne M. Dinn

Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB), doğuştan gelen ya da yaşamın ilk yıllarında ortaya çıkan ve yaşam boyu süren karmaşık bir nöro-gelişimsel bozukluktur. Erken bebeklik döneminde ebeveynlerin gözlemledikleri birtakım “anormallikler” -bebeğin göz teması kurmaması, sesli uyaranlara tepki vermemesi, gülümsememesi ve kavrama becerilerindeki yetersizlik- OSB teşhisi koymada belirleyicidir. Amerikan Psikiyatri Birliği’nin yayımlamış olduğu DSM-5’e göre OSB’nin iki temel belirtisi vardır: 1) Sosyal-iletişimsel yetersizlik ve 2) Sınırlı ilgiler ve yineleyici-tekrarlayıcı davranışlar (APA, 2013). Bu iki temel belirtinin yanında, erken çocukluk döneminde tanı konulması ve bireyin sosyal, mesleki veya diğer önemli alanlarda klinik olarak anlamlı düzeyde bozukluğa yol açması gerekmektedir. OSB tanısı çeşitli psikiyatrik testlerle belirlenir ve her otizm benzeri özellik gösteren bireye OSB teşhisi konulmamaktadır. Çünkü OSB’nin etkileri ve semptomların şiddeti her kişide farklıdır ve spektrumda hafif-orta-şiddetli seyir göstermektedir. Araştırmanın amacı, otizm benzeri özellikler ile görsel-uzamsal bilişsel performans ve sözel-görsel performanslar arasındaki ilişkiyi klinik olmayan popülasyonlarda -üniversite öğrencileri- incelemektir. Bu çalışmada, alt klinik grubun OSB eğilimi, Otizm Spektrum Anketi (OSA) ile tespit edilmiştir. Ardından bu bireylerin sözel-görsel “öğrenme stilleri” Sözel-Görsel Anket (SGA) ile belirlenmiştir. Son olarak görsel uzamsal görev testi olan Kağıt Katlama Testi (KKT) ile katılımcıların bilişsel becerilerini -örneğin görseli algılama, zihinde canlandırma gibi- ölçmek hedeflenmiştir. Araştırmacılar, OSB eğilimi olan bireylerin görsel-uzamsal testte, sözel zekâ ölçümlerindeki performansa göre daha yüksek puanlar alabileceğini bildirmiştir. Ayrıca yapılan araştırmalarda, erkeklerin kadınlara kıyasla otizme yatkınlığı daha yüksek bulunmuştur (Baron-Cohen vd., 2001) ve daha yüksek düzeyde sol el baskınlığı veya her iki elini de kullanma durumu sergiledikleri belirtilmiştir (Knaus vd., 2016). Otizm spektrum literatürüne -nörobilişsel test profillerini, baskın ellilik ve cinsiyet farklılıklarının yaygınlığını araştıran çalışmalar- dayanarak aşağıdaki hipotezler test edildi: 1) Otizm Spektrum Anketi’nden (OSA) yüksek puan alan katılımcıların, daha düşük puan alanlara göre Kağıt Katlama Testi’nden yüksek puan almaları, 2) Otizm Spektrum Anketi’nden (OSA) yüksek puan alan katılımcıların, Sözel-Görsel Anket’in (SGA) görsel alt ölçeğinden yüksek puan almaları, 3) Otizm Spektrum Anketi’nden (OSA) yüksek puan alan katılımcıların, Sözel-Görsel Anket’in (SGA) sözel alt ölçeğinden daha

düşük puan almaları, 4) Erkeklerin Otizm Spektrum Anketi'nden (OSA) kadınlara kıyasla daha yüksek puan almaları, 5) Sol ve her iki elini baskın kullananların, sağ elini baskın kullananlara kıyasla OSA'da daha yüksek puan almaları. Araştırmada yaş aralığı 18-25 olan 25 kadın, 21 erkek olmak üzere toplamda 46 katılımcı yer almıştır ($Ort.yaş = 20.52$, $SS = 1.59$). Bunun yanı sıra 46 katılımcıdan 41'inin sağ elini, 4'ünün sol elini ve 1 katılımcının da her iki elini de baskın olarak kullandığı saptanmıştır. Çalışmaya dâhil edilen ölçütlerde; katılımcının ana dilinin Türkçe olması ve normal görüş kuvvetine sahip olması beklenmiştir. Çalışma yarı-deneysel olarak tasarlanmıştır. Araştırmanın protokolünü kişilik değerlendirmesi ve bilişsel test oluşturmaktadır. Katılımcı bilgilendirilmiş yazılı Onam Formunu doldurduktan sonra Demografik Data Formu verilmiş ve katılımcı, OSA ve SGA olmak üzere iki öz bildirim ölçümünü tamamlamıştır. Anketlerin tamamlanmasının ardından KKT uygulanmıştır. Katılımcılar, OSA puanlarına göre düşük, orta ve yüksek olmak üzere üç gruba ayrılmıştır. OSA'daki grup farklılıkları KKT'de anlamlı farklılıklar oluşturmamıştır. Elde edilen sonuçlara göre, OSA testinden yüksek puan alan katılımcılar KKT'den en düşük ortalama puanı almasına rağmen grup farklılıkları anlamlı olmamıştır. Ayrıca OSA puanlarına göre ayrılan üç grup, SGA'nın görsel ve sözel alt ölçeklerinde de karşılaştırılmıştır. OSA grupları, SGA'nın hem görsel hem de sözel alt ölçeklerinde önemli bir farklılık göstermemiştir. Cinsiyetler SGA, KKT ve OSA'da karşılaştırılmıştır. SGA'nın hem sözel hem de görsel alt ölçeklerinde, KKT ve OSA'da cinsiyet farklılığı bulunamamıştır. Daha önce gerçekleştirilen çalışmalarda erkeklerin OSA'dan kadınlara göre daha yüksek puan aldıkları rapor edilmiştir (Pehlivan Türk, Bakkaloğlu ve Ünal, 2003). Bu nedenle OSA puanlarında cinsiyet farklılığının bulunması beklenmiş fakat anlamlı bir farklılığa ulaşılamamıştır. Katılımcıların el grupları ile test performansları arasındaki ilişkiye bakıldığında OSA, SGA ve KKT'de önemli ölçüde bir farklılığa rastlanmamıştır. Ancak sol ve iki elini de kullanabilen ($n=5$) katılımcı sayısının düşük olması nedeniyle anlamlı bir farklılık bulunamamış olabileceği düşünülmektedir. Gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmamasına rağmen sol elini veya iki elini de kullanan katılımcıların ($Ort. = 22.40$, $SS = 4.62$), sağ elini kullanan katılımcılara göre OSA'dan daha yüksek puan aldıkları görülmüştür ($Ort. = 19.44$, $SS = 5.02$). Bu nedenle daha fazla veri toplanarak yapılacak karşılaştırma ile istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar elde edilebileceği ön görülmektedir.

Anahtar kelimeler: Görsel-sözel beceri, otizm benzeri özellikler, bilişsel performans, baskın el, görsel-uzamsal görev

Autistic-like Characteristics, Visual-Verbal Cognition, and Visuospatial Task Performance

Sema Merve Balçık¹, Elif Varol¹, Elzem Rumeysa Kahveci¹, Hatice Sevde Boyacı¹, Süheyla Lemahmutoğlu¹, Zeynep Vera Yakut¹

İstanbul 29 May University, Psychology Department

Advisor: Researcher Wayne M. Dinn

The relationship between autistic-like characteristics (as determined by scores on the Autism Spectrum Quotient-AQ) and performance on the Paper Folding Test (PFT) and Verbalizer-Visualizer Questionnaire (VVQ) was investigated in a non-clinical population (i.e., university students). Investigators have reported that individuals with autism spectrum disorders may obtain higher scores on visuospatial tests relative to performance on measures of verbal intelligence. Moreover, individuals with autism are more likely to be male and exhibit higher levels of left-hand dominance or mixed-handedness. Based on the autism spectrum literature (i.e., studies exploring neurocognitive test profiles, handedness, and gender differences in prevalence), the following hypotheses were tested: 1) hypotheses that individuals obtaining elevated scores on the AQ will score higher on the Paper Folding Test (PFT) and Visual subsection of the VVQ than participants with midrange or low scores on the AQ were tested; 2) participants obtaining elevated scores on the AQ will score lower on the Verbal subsection of the VVQ was tested; 3) the prediction that male university students will score higher on the AQ in comparison to female students was tested; and 4) individuals who report left-hand dominance or mixed handedness will have higher AQ scores relative to right-handed participants. Participants were 46 university students (25 female and 21male) and their ages ranged from 18-25 years ($M = 20.52$, $SD = 1.59$). In addition, 41 of the 46 participants were right-handed, 4 were left-handed, and 1 participant was mixed-handed. Inclusion criteria were: Turkish as a native language; current status as a university student; and normal vision. The study design was quasi-experimental. The protocol consisted of personality assessment and cognitive tests. After obtaining written informed consent, a demographics interview was conducted and the participant completed two self-report measures, the AQ and the VVQ. Upon completion of the questionnaires, the Paper Folding Test was administered. Participants were divided into three groups (low, medium, and high) based on their AQ scores. AQ groups did not differ significantly on the Paper Folding Test (PFT). Although the participants who had higher scores on the AQ received the lowest mean score on the PFT, group differences were not significant. Also, the three AQ groups were compared on the Visual and Verbal subsections of the VVQ. AQ groups did not differ significantly on both visual and verbal subsections of the

VVQ. Genders were compared on the VVQ, PFT and AQ. There were no gender differences on the VVQ (both visual and verbal scales), PFT, and AQ. The AQ finding was unexpected, since in previous studies it was reported that males scored higher than females on the AQ (Pehlivanürk, Bakkaloğlu, & Ünal, 2003). Handedness groups did not differ significantly on the AQ, VVQ and PFT. However, it is thought that a significant difference might not have been found due to the low number of participants who were left- or mixed- handed ($n=5$). Although there was no statistically significant difference between the groups, the participants who were left- or mixed- handed ($M = 22.40$, $SD = 4.62$) have higher scores on the AQ compared to right-handed participants ($M = 19.44$, $SD = 5.02$). Thus, it is anticipated that more statistically significant results can be obtained by collecting more data and comparing them.

Keywords: Visual-verbal skills, autistic-like characteristics, cognitive performances, handedness, visuospatial task

Otistik-Benzeri Karakter Özellikleri, Baskın El Kullanımı ve Sözel-Görsel Biliş Arasındaki İlişki

Anakız Elif Şentürk¹, Ebrar Atakan¹, Zehra Kızılyurt¹
İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, Psikoloji Bölümü¹
Danışman: Araştırmacı Wayne M. Dinn

Otizm spektrum bozukluğu (OSB) nörogelişimsel bir bozukluktur (Amerikan Psikiyatri Birliği, 2013) ve OSB'li bireylerin sözlü veya sözsüz iletişim ve sınırlı ilgi alanları ve davranışları dahil olmak üzere zayıf sosyal iletişim becerilerine sahip oldukları bilinmektedir. Bu konuda yapılan araştırmalar, otizm spektrum hastalarının kontrol gruplarına göre el baskınlığı testlerinde daha düşük puan aldıklarını yani daha az laterize olduklarını ve Otizm spektrum grubunda el baskınlığının dile hafif bir etkisi olduğunu göstermiş, sağ el baskın bireylerin dil becerilerinin OSB'li sol el baskın bireylere göre daha iyi olduğu bulunmuştur (Knaus, Kamps, & Foundas, 2016). Daha önce yapılan araştırmalarda da erkeklerde otizm görülme oranının kadınlara göre daha fazla olduğu bulunmuştur (Wing, 1981). Bu çalışmanın amacı, bir üniversite öğrencisi örnekleminde otistik benzeri özellikler, el tercihi ve görsel-sözel biliş arasındaki ilişkiyi incelemektir. Çalışmaya başlamadan önce test edilmek üzere üç hipotez belirlenmişti. İlk hipotez, erkeklerin Otizm Spektrum Anketi'nden (AQ) kadınlara göre daha yüksek puanlar almasının beklenmesiydi. İkinci olarak Otizm Spektrum Anketi'nden yüksek puan alan katılımcıların orta puan ve düşük puan gruplarına kıyasla görsel "öğrenme stili" (VVQ-Görsel) ölçümünde daha yüksek puan almaları bekleniyordu. Tersine, yüksek AQ puanına sahip katılımcıların, orta puan ve düşük puan grubu üyelerine göre sözlü "öğrenme stilini" (VVQ-Sözel) değerlendiren bir ölçümden daha düşük puanlar almaları bekleniyordu. Hipotezlerin sonuncusu ise, Otizm Spektrum Anketi'nden (AQ) yüksek puan alan katılımcıların Edinburg El Tercihi Envanteri'nden alınan puanlarla belirlendiği üzere baskın olarak sol ellerini kullanmalarının beklenmesiydi. Bu hipotezleri test etmek amacıyla önce belirlenen kriterlere uygun 19-29 yaş aralığında, ana dili Türkçe olan, 45 kadın ve 45 erkek üniversite öğrencisinden oluşan, toplamda 90 adet katılımcı rastgele seçilerek araştırmaya dahil edilmiştir. Yazılı onam formu doldurulduktan sonra katılımcılar demografik veri formu, Otizm Spektrum Anketi (AQ) (Kocabaşoğlu, 2015) ve Edinburg El Tercihi Envanteri'nin (Şişman, 2014) Türkçe versiyonları ve Sözel & Görsel-Uzamsal Bilişsel Stil Anketi'nin ise (VVQ) (Kirby vd., 1988) değiştirilmiş bir versiyonunu doldurdular. VVQ danışmanımız tarafından değiştirilmiş ve araştırma ekibi tarafından Türkçeye çevrilmiştir. AQ, otistik benzeri özellikleri ölçen bir öz bildirim ölçeğidir. Sözel & Görsel-Uzamsal Bilişsel Stil Anketi (VVQ) ise, sözel ve görsel biliş stillerini ölçen bir ölçektir. Katılımcılar, örneklem ortalamasına ve standart sapmaya göre yüksek, orta ve düşük

puanlı AQ gruplarına ayrılmışlardır. Kadın ve erkek katılımcılar yaş, eğitim düzeyi, VVQ-Görsel ve VVQ-Sözel alt ölçekleri açısından anlamlı farklılık göstermemiştir ancak kadın katılımcılar, erkek katılımcılara göre anlamlı derecede daha yüksek AQ puanları almışlardır ($p = .014$). İkinci bulgu beklenmedik bir bulgudur. Farklı çalışmalarda erkekler genellikle kadınlardan daha yüksek AQ puanı almışlardır. VVQ-Görsel Alt Ölçeği ($p = .744$) ve VVQ-Sözel Alt Ölçeği ($p = .931$) puanları açısından yüksek AQ grubu, orta AQ grubu ve düşük AQ grubu arasında anlamlı fark yoktur. Beklenenin aksine, AQ grupları el tercihi envanterinde anlamlı farklılık göstermemiştir ($p = .450$). El baskınlığı, sözel & görsel-uzamsal biliş ve otistik-benzeri karakter özellikleri arasında anlamlı bir ilişki bulmayı beklemiştik fakat bulgularımız bu değişkenler arasında belirgin bir ilişki olmadığını göstermiştir. AQ gruplarının el envanteri puanlarında belirgin bir farklılık bulunamamıştır. AQ grupları VVQ görsel ve VVQ sözel alt ölçeklerinde belirgin bir fark gözlemlenmemiştir. Kadın ve erkek katılımcıların, yaş, eğitim seviyesi, VVQ görsel ve sözel alt ölçeklerinde belirgin bir farklılık yoktur. Fakat kadın katılımcılar erkek katılımcılara göre belirgin bir şekilde daha yüksek AQ puanları almışlardır. Sonucu bulgu bizler için beklenmedik olmuştur çünkü diğer araştırmalar erkeklerin kadınlara göre daha yüksek AQ puanları aldıklarını ve otizm teşhisi almaya daha eğilimli olduklarını göstermiştir. Çalışmamızda sonuçları da etkilemesi muhtemel kısıtlamalar bulunmaktadır. Bunlardan en önemlisi örneklemimizin görece küçük olmasıdır. Daha geniş ve çeşitli bir örneklem üzerinden yapılacak gelecek çalışmalar Otizm Spektrum'u anlamak için yardımcı olabilir.

Anahtar kelimeler: Otistik-benzeri karakter, baskın el kullanımı, sözel-görsel biliş, cinsiyet farkları

The Relationship Between Autistic-like Characteristics, Handedness, And Visual-Verbal Cognition

Anakız Elif Şentürk¹, Ebrar Atakan¹, Zehra Kızılyurt¹
 İstanbul 29 May University, Psychology Department¹
 Advisor: Researcher Wayne M. Dinn

Autism spectrum disorder (ASD) is a neurodevelopmental disorder (American Psychiatric Association, 2013), and individuals with ASD are known to have poor social communication skills, including verbal or nonverbal communication, and restricted interests and behaviors. In previous studies, it was found that the rate of autism among males is higher than in females (Wing, 1981). Studies on autism showed that the autism spectrum groups received lower scores on handedness inventories compared to control groups, indicating that ASD groups were less strongly lateralized. And handedness has a slight effect on language and right-handed participants have better linguistic abilities in autism spectrum groups in comparison to left-handed subjects with ASD (Knaus, Kamps, & Foundas, 2016). The purpose of the current study was to explore the relationship between autistic-like characteristics, handedness, and visual-verbal cognition in a university student sample. Three hypotheses was identified to be tested. The first hypothesis was that males were expected to obtain higher scores on the Autism Spectrum Quotient (AQ) than females. Secondly, participants who obtained high scores on the AQ were expected to score higher on a measure of visual “learning style” (VVQ-Visual) in comparison to subjects with midrange and low AQ scores. Conversely, subjects with elevated AQ scores were expected to obtain lower scores on a measure assessing verbal “learning style” (VVQ-Verbal) relative to midrange and low AQ group members. The final hypothesis was that participants with elevated scores on the AQ were expected to demonstrate left-hand dominance as determined by scores on the Edinburgh Handedness Inventory. In order to test these hypotheses, a total of 90 participants, consisting of 45 female and 45 male university students, whose native language is Turkish, between the ages of 19-29 years, were randomly selected and included in the study. After obtaining written informed consent, participants completed a demographic data form, Turkish versions of the Autism Spectrum Quotient (AQ) (Kocabaşoğlu, 2015) and Edinburgh Handedness Inventory (Şişman, 2014), and a modified version of the Verbalizer-Visualizer Questionnaire (VVQ) (Kirby, Moore, & Schofield, 1988). The VVQ was modified by our advisor and translated into Turkish by the research team. The AQ is a self-report measure of autistic-like characteristics and the Verbalizer-Visualizer Questionnaire (VVQ) is a self-administered measure of verbal and visual learning styles. Participants were divided into high-, middle-, and low-scoring AQ groups based on the sample

mean and SD. Female and male subjects did not differ significantly on age, educational level, VVQ-Visual and VVQ-Verbal subscales; however, female participants obtained significantly higher AQ scores relative to male participants ($p = .014$). The latter finding was unexpected. Males typically obtain significantly higher scores on the AQ relative to females. There were no significant differences between high-AQ group, moderate-AQ group, and low-AQ group in terms of their VVQ-Visual Subscale ($p = .744$) and VVQ-Verbal Subscale ($p = .931$) scores. Contrary to expectation, AQ groups did not differ significantly on the handedness inventory ($p = .450$). We expected to find a significant relationship between handedness, verbal-visual cognition and autism-like characteristics, but it is interesting that results revealed no relationship between these variables. There were no significant differences among AQ groups on the VVQ-Visual and VVQ-Verbal subscales, and AQ groups did not differ significantly on the handedness inventory. Female and male participants did not differ significantly in terms of their age, educational level, VVQ-Visual and-Verbal subscales, but female participants obtained significantly higher scores than male participants on the AQ. The latter finding was unexpected since other investigators have reported that males obtained higher scores on the AQ compared to females, and males are much more likely to receive an autism diagnosis. We had some limitations in our research study which may have affected our findings. Our sample size was relatively small. Future studies with a larger sample size including participants with more diverse backgrounds may help us to better understand the autism spectrum.

Keywords: Autistic-like characteristics, handedness, visual-verbal cognition,—gender differences

Yüz İfadelerinden Duygu Tanımanın Yalnızlık ve Sosyal Anksiyete ile İlişkisi

Hande Altunay¹
Koç Üniversitesi, Psikoloji Bölümü¹
Danışman: Dr. Ayşe Altan Atalay¹

Yüz ifadeleri/duyguları, bize sosyal etkileşimlerimizde kullandığımız önemli ipuçlarını aktarırlar. Bu ipuçları sayesinde çevremizle daha iyi sosyal ilişkiler kurarız. Bu çalışma, yüz ifadelerinden duygu tanıma becerisiyle yalnızlık ve sosyal kaygı arasındaki ilişkiye, özellikle yalnızlık seviyesi ve/veya sosyal kaygısı yüksek olan bireylerin öfkeli, mutlu ve üzgün yüz ifadelerini tanıma açısından bu kategorilerde düşük olan bireylerden farklı olup olmadığına odaklanmaktadır. Çalışma, yüz duygusu tanıma testi, UCLA-3, Olumsuz Değerlendirilme Korkusu Ölçeği (ÖDKO) ve Sosyal Sorun Çözme Envanteri'ni tamamlayan 66 üniversite öğrencisi ($Mage = 20.7$, $SD = 1.46$) ile yapıldı. Sonuçlar, öfkeli, mutlu ve üzgün duyguların tanınmasının hem doğruluk hem de tepki süreleri açısından birbirinden önemli ölçüde farklı olduğunu gösterdi. Ancak bu farkın yalnızlık, sosyal kaygı ve kaçınmacı davranışla bir ilişkisi olduğu bulgusuna rastlanmadı. Sosyal etkileşimlerimizi bağlama ve duruma uyarlamak ve de bunu sürdürebilmek için yüz ifadelerinin iletildiği bilgileri analiz etmemiz ve yorumlamamız gerekir (Ekman ve Friesen, 1971). Aksi takdirde, yalnızlık ve sosyal kaygı yasayabiliriz. Bu anlamda, duygu tanımanın hem yalnızlık hem de sosyal kaygı arasındaki ilişkisini inceleyen araştırmalar birbiriyle çelişen sonuçlar vermiştir. Bununla birlikte, bir gözden geçirme çalışması (Machado-de-Sousa et al., 2010), sosyal kaygısı yüksek bireylerin yüzdeki olumsuz duyguları tanıırken kendini 'dikkatini olumsuz ifadelerden uzaklaştırma, olumsuz ifadeleri yanlış etiketleme, ama aynı zamanda onları daha iyi tanıma ve hatırlama' olarak gösteren bir olumsuzluk etkisi (negative bias) altında olduklarını göstermiştir. Bu çalışma yalnızlık, sosyal kaygı ve yüz ifadelerinden duygu tanıma becerisi arasındaki ilişkileri incelemeyi amaçlamaktadır. Hipotezler: 1) Yüz duyguları, tanınmaları bakımından birbirlerinden önemli ölçüde farklıdır. 2) Yüz ifadelerindeki duyguları tanıırken yalnızlık oranı yüksek olan bireyler yalnızlık oranı düşük olan bireylerden anlamlı şekilde ayrışır. 3) Sosyal kaygısı yüksek olan kişiler, yüz ifadelerindeki duyguları düşük sosyal kaygısı olan insanlara göre anlamlı derecede farklı algılar. Çalışma, 66 üniversite öğrencisi ile yapıldı ($Mage = 20.7$, $SD = 1.46$). Qualtrics aracılığıyla UCLA Yalnızlık Ölçeği (Sürüm 3), Olumsuz Değerlendirilme Korkusu Ölçeği (ÖDKO) ve Sosyal Sorun Çözme Envanteri-Kaçınma Ölçeği (SPSI-R) tamamlandı. Daha sonra katılımcılar, PsychoPy (Peirce et al., 2019) aracılığıyla oluşturulan ve oturumun deneysel kısmını oluşturan yüz duygusu tanıma testini tamamladılar. Katılımcılardan, sunulan yüzlerde bir duygu tanımladıkları anda talimat verilen düğmelerden birine (kızgınlık için "K", mutlu için

"M" ve üzgün için "U") basmaları istendi. Katılımcıların doğruluk seviyesi (her duygu türünün doğru olarak tanımlanmış ifade sayısı) ve tepki süreleri (bir düğmeye basmak için harcadıkları süre) otomatik olarak kaydedildi. Saphiro-Wilk sınaması ve çarpıklık ve basıklık incelemesi, veri setinin normal dağılmadığını ($p < .05$) gösterdi. Üstel bir dönüşüm uygulanmasına rağmen normalliğin sağlanamaması nedeniyle daha ileri analizler için parametrik olmayan istatistik yöntemler uygulandı. Tekrarlanan doğruluk skoru ölçümleri ($\chi^2 (2) = 54.000$), reaksiyon süreleri ($\chi^2 (2) = 72.444$) ve ters verimlilik skorları ($\chi^2 (2) = 48.037$) arasındaki farklılıkların parametrik olmayan bir Friedman testi yapıldı ve anlamlı bir fark ortaya çıktı, $p < .001$. Ardından, katılımcıların yaş, cinsiyet, algılanan yalnızlık, sosyal kaygı ve kaçınma durumlarına göre farklı yüz ifadelerini tanımları arasındaki farklılıkları incelemek için Kruskal-Wallis Testi yapıldı. Bu katılımcı kategorileri arasında anlamlı bir farklılık bulunmadı, $p > .05$. Sonuçlar hem doğruluk düzeyinin hem de yanıt süresinin kızgın, mutlu ve üzgün yüzler için birbirinden önemli ölçüde farklı olduğunu ortaya koydu. Bununla birlikte, ileri analizler, en azından bu deneysel ortamda, yalnızlık ve sosyal kaygının yüz ifadesinden duygu tanıma ile ilişkili olmadığını ileri sürdü. Literatürdeki bulgularının çoğu aksini desteklerken (Machado-de-Sousa vd., 2010; Spithoven vd., 2017) bu çalışmayla benzer bulgulara ulaşan çalışmalar da var (Lodder vd., 2016). Sonuçlar çalışmanın ilk hipotezini desteklemekle beraber ikinci ve üçüncü hipotezleri destekleyen bir bulguya rastlanmadı. Çalışmanın kısıtlılıkları katılımcı sayısı, değişken dağılımının normal olmaması ve dolayısıyla parametrik olmayan testlerin uygulanması olarak özetlenebilir. Bu kısıtlara rağmen bu çalışma, duygu tanımayı değerlendirirken statik yüzler yerine dinamik yüzler kullanması açısından önemlidir. Dahası, bu üç duygu arasında anlamlı bir fark olduğu, ancak bu fark ile yalnızlık veya sosyal kaygı arasında hiçbir ilişki bulunmamış olması gelecekteki araştırmalara olan ihtiyacın altını çiziyor. Duygu tanıma mekanizmasının neden farklı duygular için farklı çalıştığı, gelecekteki çalışmalarda ele alınması gereken bir soru olarak literatürdeki yerini koruyor.

Anahtar kelimeler: Duygu tanıma, yüz ifadeleri, yalnızlık, sosyal kaygı, kaçınma

Facial Emotion Recognition and Its Relation To Loneliness and Social Anxiety

Hande Altunay¹

Koc University, Psychology Department¹

Advisor: Dr. Ayse Altan Atalay¹

Facial expressions/emotions convey important social cues that we interpret and use in our social interactions. This study focuses on the relationship between loneliness and social anxiety, and facial emotion recognition abilities. Specifically, whether individuals high in perceived loneliness and/or high in social anxiety differ from individuals low in these categories in terms of the recognition of angry, happy, and sad facial expressions. The study examined 66 college students ($M_{age} = 20.7$, $SD = 1.46$) who completed a facial emotion recognition task, UCLA-3, BFNE test, and SPSI-L. The results showed that the recognition of angry, happy, and sad emotions significantly differ from each other both in their accuracy and response time levels. However, this difference is not related to loneliness, social anxiety, and avoidant behavior. To adapt and sustain our social interactions accordingly, we need to analyze and interpret the information facial expressions convey (Ekman & Friesen, 1971). If not, we might experience loneliness and social anxiety. In this context, research both assessing the relationship between loneliness and emotion recognition, and social anxiety has yielded mixed results. However, a review study (Machado-de-Sousa et al., 2010) asserts that the results of different studies considerably agree on that while processing negative facial expressions, socially anxious individuals influenced by a negative bias which manifests itself by attentional displacement from negative facial expressions, inaccurate labeling of negative emotions, but also by better recognition of negative facial expressions and enhanced memory for them. The present study aims to examine the associations between loneliness, social anxiety and facial emotion recognition. Hypothesis: 1) Facial emotions significantly differ from each other in terms of their recognition, 2) Individuals that are high in perceived loneliness perceive facial emotions significantly different than low in perceived loneliness individuals, 3) Individuals that are high in social anxiety perceive facial emotions significantly different than people with low social anxiety. The study examined 66 college students ($M_{age} = 20.7$, $SD = 1.46$). They completed UCLA Loneliness Scale (Version 3), Brief Fear of Negative Evaluation Scale (BFNE), and Social Problem-Solving Inventory - Avoidance Scale (SPSI-R) through Qualtrics. Then, participants completed the facial emotion recognition task, the experimental part of the session created through PsychoPy (Peirce et al., 2019). Participants were instructed to press one of the instructed buttons ("K" for angry, "M" for happy, and "U" for sad) as soon as they identify an emotion on the presented face. Participants' level of accuracy (number of accurately identified

expression of each emotion type) and reaction times (the amount of time they spent to press a button) were recorded automatically. A Saphiro-Wilk's test and the examination of skewness and kurtosis showed that the data set was nonnormally distributed ($p < .05$). An exponential transformation was applied to correct for non-normality, however it failed to ensure normality. Therefore, non-parametric tests are conducted for further analyses. A non-parametric Friedman test of differences among the repeated measures of accuracy scores ($\chi^2(2) = 54.000$), reaction times ($\chi^2(2) = 72.444$), and inverse efficiency scores ($\chi^2(2) = 48.037$), was conducted, which revealed a significant difference, $p < .001$. Subsequently, Kruskal-Wallis Test was conducted to examine the differences among different facial emotional expressions according to the participants age, sex, perceived loneliness, social anxiety and avoidance. No significant differences were found among these categories of participants, $p > .05$. Results revealed that the accuracy level and response time were significantly different from each other for angry, happy and sad faces. However, Further analysis suggested that loneliness and social anxiety is not related with emotion cognition in our experimental setting. While most of the findings of the studies in the literature supports the opposite (Machado-de-Sousa et al., 2010; Spithoven et al., 2017), there are also studies that found similar results with the current one (Lodder et al., 2016). The results lent support to the first hypothesis of the study, but no evidence was found to support the second and third hypotheses. Limitations to be considered are the number of the participants, non-normality of the variables and thus, nonparametric tests. Despite some limitation, present study is important in terms of its usage of dynamic faces instead of static ones while assessing emotion recognition. Furthermore, it underlines the need for the future research, since there is a significant difference found between these three emotions, but no associations relate to them. Why the emotion recognition mechanism works differently for different emotions is a question to be addressed in future work.

Keywords: Emotion recognition, facial expressions, loneliness, social anxiety, avoidance

Dil Karmaşıklığı ve Duygusal Anıların Fenomenolojisi Arasındaki İlişkisi

Ayşe Şüheda Örengül¹, Başak Sayım¹, Dilara Keşşafoglu¹, Elif Nur Atalay¹, Merve Nur Altundal¹

Kadir Has Üniversitesi, Psikoloji Bölümü¹
Danışman: Dr. Sezin Öner¹

Otobiyografik anı literatüründe, otobiyografik anıların duygusal özellikleri ile dil yapısı arasındaki ilişkiye dair bulgular oldukça kısıtlıdır. Bu çalışmalar sonucunda duygu durumla tutarlı bir anlatım yapısı gözlenmiş ve katılımcıların üzgün veya stresli deneyimleri aktarırken negatif kelimeler, olumlu deneyimlerden bahsederken de daha fazla pozitif kelimeler kullandıkları görülmüştür. (Kahn vd., 2007; Bohanek vd., 2005). Klinik örnekleme yapılan çalışmalarda ise majör depresyon tanısı almış bireylerin genel olarak anıyı anlatmak için kullandıkları kelime sayısının az olduğu görülmüştür. Bununla beraber, depresyon grubunun pozitif anıları hatırlarken daha az birinci tekil şahıs ve daha az pozitif kelime kullandıkları da bulunmuştur. Negatif anılar için ise majör depresyon tanısı almış katılımcıların hem daha uzun anılar anlattığı hem de bu anıları anlatırken daha sık birinci tekil şahıs kullandıkları görülmüştür (Himmelstein vd., 2018). Öte yandan bu çalışmalar anıların fenomenolojik özellikleri ile anlatım yapısına odaklansa da bu ilişkiyi şekillendiren olası faktörler incelenmemiştir. Buradan yola çıkarak yapılan bu çalışmada ise duygu içerikli anıların dilsel ve niteliksel yapıları ile fenomenolojik özellikleri arasındaki ilişkiye odaklanılarak bu ilişkide duygu düzenlemenin belirleyici rolü incelenmiştir. Anlatılan anının dilsel karmaşıklığının olumlu ve olumsuz deneyimleri hatırlarken nasıl farklılaştığı da göz önüne alınarak bu ilişkinin duygu düzenleme süreçleri ile nasıl ilintili olduğu incelenmiştir. Klinik olarak depresyon tanısı konulmamış 144 katılımcı rastgele mutlu, üzgün veya kızgın anıları anlatacakları 3 gruba atanmıştır. Her gruptaki katılımcılardan iki adet otobiyografik anı anlatmaları istenmiştir. Katılımcılar anıları anlattıktan sonra bu anıların karakteristik özelliklerini de (örneğin, yeniden yaşama hissi, imgelem, duygusal yoğunluk ve duygu değerliliği) derecelendirmiştir. Daha sonra katılımcılar yeniden değerlendirme (reappraisal) ve bastırma (suppression) eğilimlerini ölçen Duygu Düzenleme Anketini doldurmuştur. Üzgün anı grubunun mutlu ve kızgın anı gruplarına göre daha karmaşık ve uzun anılar raporlaması beklenirken kızgın ve üzgün anı gruplarında anlatılan ikinci anının ilk anlatılan anıya kıyasla dilsel karmaşıklığının ve uzunluğunun artacağı düşünülmektedir. Bu hipotezleri test etmek amacıyla, anıların dilsel karmaşıklığı kodlandı ve anıları anlatmak için kullanılan genel kelime sayısı hesaplandı. Fiilimsi ve bağlaç kullanılarak bildirilen anılar dilsel olarak karmaşık, sadece fiil kullanılarak bildirilen anılar ise dilsel açıdan basit olarak kodlandı. Ayrıca, LIWC (Pennebaker, 2015) programı kullanılarak anılarda duygu

içerikleri ile birinci tekil şahıs kullanım sıklığına da bakıldı. Ardından duygusal anılardaki dil karmaşıklığı değişiminin duygusal regülasyon stratejileri ile nasıl ilişkili olduğu test edildi. Üzgün anıların mutlu ve kızgın anılara kıyasla hem ilk hem de ikinci hatırlamada daha uzun rapor edildiği bulundu. Ayrıca üzgün anı grubunda, ilk anıların ikinci anılardan anlamlı ölçüde daha karmaşık olduğu görüldü fakat bu fark duygu düzenleme özellikleri (bastırma ve yeniden değerlendirme) kontrol edildiğinde yok oldu. Bu da olumsuz duyguları düzenleme çabasının art arda hatırlanan anıların dilsel yapılarında kendini gösterdiğini ifade etmektedir. Dilsel karmaşıklığın, anı grupları ve anıların karakteristik özellikleri üzerinde nasıl farklılaştığı da test edildi. Kızgın ve üzgün anı gruplarında, bilişsel sözcükler ve dilsel karmaşıklık arasında pozitif korelasyon bulundu. Üzgün anı grubunda birinci tekil şahıs kullanımı ve anıların duygusal yoğunluğu, imgelem gücü ve yeniden yaşama hissi arasında negatif bir ilişki olduğu görüldü. Ayrıca olumlu duygu ve birinci tekil şahıs kullanımının da pozitif bir şekilde ilişkili olduğu bulundu. Bu sonuçlar dilsel karmaşıklığın ve bilişsel mekanizmanın ilişkili olduğunu, aynı zamanda pozitif ve negatif anılar arasında farklılık gösterdiğini ifade etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Otobiyografik bellek, duygu düzenleme, dil karmaşıklığı

The Link between Linguistic Complexity and Phenomenology of Emotional Memories

Ayşe Şüheda Örengül¹, Başak Sayım¹, Dilara Keşşafoglu¹, Elif Nur Atalay¹, Merve Nur Altundal¹

Kadir Has University, Psychology Department¹

Advisor: Dr. Sezin Öner¹

There is very limited research regarding the relationship between autobiographical emotional memories and language. Present studies indicated that structures of narratives are consistent with the emotional state of the narrator. People used more negative words while narrating stressful life events whereas they used more positive words while narrating more pleasant life events (Kahn et al., 2007; Bohanek et al., 2005). Studies conducted with clinical samples showed that people diagnosed with major depression disorder use fewer words while narrating their memories. Moreover, people with depression use less first-person pronouns and positive words while they tell their positive memories. However, those people recall their negative memories in a longer duration by using more first-person pronouns (Himmelstein et al., 2018). Although these studies focused on the phenomenological characteristics of the memories and the narrative structure, the possible factors that shape this relationship were not examined. Considering this gap in the literature, the present study focused on the relationship between the linguistic structures of emotional memories and phenomenological characteristics by determining the role of emotion regulation in this relation. We also examined the relationship between emotion regulation processes and recalling life events by considering narrating differences of negative and positive life events in terms of linguistic complexity of memory. The study was conducted with a non-clinical sample. Participants ($n=144$) were randomly assigned to three different groups as sad, angry and happy. In each condition, participants recalled two different autobiographical memories and rated the characteristics (e.g., relieving, imagery, intensity) of these memories. Then individuals completed the Emotion Regulation Questionnaire measuring tendency of reappraisal and suppression. It is expected that sad memories will be reported in a longer duration with more linguistic complexity compared to happy and angry conditions. Additionally, sad and angry memories will be reported in a longer duration with more linguistic complexity in the second memory recall compared to the first recall. We first coded memories' linguistic complexity and utterances. Memories recalled by conjunctions and gerunds coded as complex and recalled only by verbs coded as simple. Emotion contents and first-person pronoun frequency were analysed by LIWC (Pennebaker, 2015) program. Then we tested how emotion regulation strategies are linked with the change in linguistic complexity across emotional memories. We found sad memories were reported in

longer duration compared to the angry and happy memories in both the first and second recall. Also in the sad memory condition, the first memories are significantly more complex than the second memories. However, this difference disappears when the emotion regulation features - suppression and reappraisal- are controlled, suggesting that efforts to regulate negative emotions are manifested on the linguistic structure of repeated retrievals. Then we tested how characteristics of memories and memory groups differ in terms of linguistic complexity. There is a positive correlation between cognition words and linguistic complexity in anger and sad memories. Also in sad memories, the frequency of first-person pronouns and emotional intensity are negatively related to imagination and relieving. Finally, results showed that the frequency of first-person pronouns and positive emotions are positively related. These results suggested that linguistic complexity and cognitive mechanisms are related and differ between positive and negative memories.

Keywords: Autobiographical memory, emotion regulation, linguistic complexity

Plasebo ve Nosebo Etkisinin Bilgi İşleme Hızı Üzerindeki Etkisi

Ahmet Çeşmeci¹, Cansu Doğan¹, Emine Gökalp¹, Sara Mohayeddin¹, Nur Şen¹, Yamaç Şenel¹

İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, Psikoloji Bölümü¹

Danışman: Araştırmacı Wayne M. Dinn

Plasebo ve nosebo etkisi birçok çalışmada araştırılmıştır. Schwarz ve Büchel'in çalışmasında, bilişsel görevlerde plasebo ve nosebo etkilerinin ortaya çıkıp çıkmadığı ve bu etkilerin hem nesnel hem de öznel ölçümleri etkileyip etkilemediği araştırılmıştır. İlk olarak katılımcılara farklı ton frekanslarının beyin aktivitesi ve bilişsel işlevler üzerindeki etkileri hakkında bilgiler verilmiş sonrasında ise her ton, bir ön koşullandırma süreci olarak Flanker görev paradigmasındaki belirli başarı oranları ile eşleştirilmiştir. Daha sonra farklı beklenti koşullarında (plasebo, nosebo ve kontrol) tepki zamanları ve doğru oranları ölçülerek, katılımcılara farklı ton frekanslarının performanslarını nasıl etkiledikleri sorulmuştur. Araştırmacılar beklentinin nesnel ölçümler üzerinde hiçbir etkisi bulunmazken öznel algı üzerinde güçlü bir etkisi olduğunu rapor etmiştir. Katılımcılar plasebo ton frekansının performanslarını iyileştirdiğine inanmışlardır. Nosebo ton frekansının ise kontrol ton frekansının göre performans üzerinde daha kötü bir etkiye sahip olduğu görülmüş fakat bu fark anlamlılığa ulaşmamıştır (Schwarz ve Büchel, 2015). İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Psikoloji Bölümünde yapılan bu araştırmanın amacı ise plasebo ve nosebo etkisinin bilgi işleme hızında etkili olup olmadığını incelemektir. Çalışma, plasebo ve nosebo etkisini aynı deney içerisinde ölçmesi ve Beyaz Gürültü'nün bu konu üzerinde daha önce ölçülmüş-kanıtlanmış bir etkisi olmadığı halde katılımcılara etkisi olduğu yönünde bir bilgilendirme yapılarak inanç üzerindeki etkisinin araştırılması bakımından diğer çalışmalarla farklılaşmaktadır. Ayrıca bilindiği kadarıyla, Sembol Sayı Modaliteleri Testi'nin (SSMT) Türkiye'de bu tür bir çalışmada uygulanması bakımından bir ilk arz etmektedir. Bu çalışmada plasebo grubunun SSMT'de en iyi performansı, nosebo grubunun ise en düşük performansı göstermesi beklenmektedir. Araştırmada katılımcılar her grupta 16 kişi olmak üzere plasebo, nosebo ve kontrol grubu olarak üçe ayrılmıştır. Üniversite öğrencileri bu gruplara rastgele atanmıştır. Plasebo grubundaki katılımcılara dinletilecek sesin bilgi işleme hızında kısa süreli performans artırıcı bir etkiye sahip olduğu, nosebo grubundaki katılımcılara azaltıcı bir etkiye sahip olduğu söylenmiştir. Kontrol grubundaki katılımcılara ise teste odaklanmak ve dış faktörlerin etkisinin azaltıldığından emin olmak adına bir ses dinletileceği belirtilmiştir. Katılımcılardan demografik veriler sözlü olarak toplandıktan sonra üç dakika boyunca Beyaz Gürültü dinletilmiştir. Ardından verilen 1 dakikalık sürede SSMT'yi çözmeleri istenmiştir. Yapılan açıklamalar

sonucu oluşturulan beklentilerin sonuçları katılımcıların yanıtlarındaki doğru ve yanlış sayıları karşılaştırılarak ölçülmüştür. Çalışmanın gerçek amacı katılımcılara veri toplanma aşaması bittikten sonra açıklanmıştır. SSMT üzerindeki plasebo, nosebo ve kontrol grubu farklılıkları (doğru yanıtların sayısı) anlamlılığa yaklaşmamıştır ($p = .89$); ancak nosebo grubu üyeleri SSMT sırasında daha fazla sayıda hata yapmıştır (anlamli olmayan eğilim, $p = .085$). SSMT hata oranları için grup farklılıkları hipotezimizle tutarlıdır. Yukarıda belirtilen grupların yaş ve eğitim düzeyi için önemli ölçüde farklılık göstermediğini de unutmamak gerekir ($ps > .279$). Yukarıda belirtildiği gibi, plasebo grubunda nosebo ve kontrol gruplarına kıyasla orantısız sayıda kadın katılımcı vardı. Cinsiyet grupları yaş ve eğitim düzeyine göre farklılık göstermemiştir ($ps > .286$). Dahası, kadın ve erkek katılımcılar SSMT’de (hem doğru yanıt sayısı hem de hata sayısı, $ps > .305$) önemli ölçüde farklılık göstermedi. Bununla birlikte, kadın ve erkek katılımcılar için ayrı analizler yapılmıştır. Kadın katılımcılar arasında, en fazla sayıda hata yapan nosebo grubuna atanan katılımcılarla SSMT hata sayısı üzerindeki grup farklılıkları istatistiksel olarak anlamlı çıkmıştır ($p = .034$). SSMT hataları modelinin hipotezimizle tutarlı olduğuna dikkat ediniz; ancak, SSMT-doğru modeli (doğru yanıt sayısı) hipotezlerle tamamen tutarlı değildir. Nosebo grubundaki denekler en az sayıda doğru yanıt oluşturdu, ancak kontrol denekleri plasebo grubu üyelerinden daha yüksek puan aldı ($p = .157$ ile anlamlı olmayan bir sonuç). Bir Kruskal-Wallis Testi, kadın katılımcılar arasında SSMT hatalarında istatistiksel olarak anlamlı grup farklılıkları ($p = .034$) ortaya çıkardı. Hangi karşılaştırmaların önemli olduğunu belirlemek için post hoc Mann-Whitney U testleri kullanıldı. Nosebo ve plasebo grubu farklılıkları yaklaşmasına rağmen istatistiksel anlamlılığa ulaşmadı ($p = .068$). Nosebo ve kontrol grubu farklılıkları istatistiksel anlamlılığa yaklaşmadı ($p = .165$). Erkek katılımcılar arasında, SSMT’deki grup farklılıkları doğru yanıt sayısı ($p = .11$) ve hatalar ($p = .594$) açısından anlamlı değildi. Doğru yanıt sayısı için nosebo ve kontrol gruplarını doğrudan karşılaştırdığımızda, istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlemledik ($p = .04$). Erkek nosebo grubu üyeleri ($n = 9$), erkek kontrol katılımcılarına ($n = 9$) göre daha yüksek puanlar aldı. Bu bulgu beklenmedik ve hipotezimizle tutarsızdır. Erkek plasebo ve nosebo grupları, doğru yanıtların sayısına göre önemli ölçüde farklılık göstermedi ($p = .33$); ancak, erkek plasebo alt grubu son derece küçüktü ($n = 4$). Hata oranlarındaki grup farklılıkları anlamlılığa yaklaşmadı; ancak, erkek plasebo grubu üyelerinin performansı hatasızdı. Kontrol denekleri, nosebo grup üyelerine göre daha fazla sayıda hata yapmıştır. Erkek alt örneklerinin oldukça küçük olması ve böylesine sınırlı bir örneğe dayalı sonuçlar çıkarmak sorunlu olsa da, erkekler arasında yukarıda bahsedilen modelin olası bir yorumu, erkeklerin beyaz gürültünün performanslarını azaltacağı beklentisini bir meydan okuma olarak algılayıp teste daha fazla odaklanmaları

olabilir. İleride yapılacak çalışmalarda, bu çalışmada bildirilen plasebo, nosebo ve kontrol grupları arasındaki cinsiyet farklılıkları, farklı testler ve görevler kullanılarak daha büyük örneklem grupları ile incelenebilir. Özetle, kadın katılımcılar arasında, hipotezlerimizle tutarlı olan önemli ve anlamlılığa yakın eğilimler gözlenirken, erkek katılımcılar bizim tahminlerimizle tutarlı olmayan farklı bir model sergilediler.

Anahtar kelimeler: Plasebo, nosebo, bilgi işleme hızı, beyaz gürültü, Sembol Sayı Modaliteleri Testi

Presence or Absence of Placebo and Nocebo Effect on Information Processing Speed

Ahmet Çeşmeci¹, Cansu Doğan¹, Emine Gökalp¹, Sara Mohayeddin¹, Nur Şen¹, Yamaç Şenel¹

İstanbul 29 May University, Psychology Department¹

Advisor: Researcher Wayne M. Dinn

Placebo and nocebo effects have been investigated in many studies. Schwarz and Büchel (2015) investigated whether placebo and nocebo effects appeared in cognitive tasks and whether they influenced both objective and subjective measurements. First, participants were given information about the effects of different tonal frequencies on brain activity and cognitive functions. Then participants completed a neurocognitive task. Participants were then asked how different tone frequencies affected their performance by measuring response times and accurate rates under different expectation conditions (placebo, nocebo, and control). The researchers reported that expectation had no effect on objective measurements but a strong effect on subjective perception. Participants strongly believed that the placebo tone frequency improved their performance. Nocebo frequency appears to have had a more negative effect on performance than the control frequency, but this difference was not significant (Schwarz & Büchel, 2015). The aim of the present study was to examine whether placebo and nocebo conditions influence performance on a measure of information processing speed. The present study was, to our knowledge, the first to investigate the influence of placebo and nocebo beliefs on processing speed employing the Symbol Digit Modalities Test (SDMT). In the current study, it was expected that participants assigned to the placebo group would demonstrate superior performance on the SDMT in comparison to subjects assigned to the nocebo and control conditions, while subjects in the nocebo group would exhibit poorer performance relative to participants in the placebo and control groups. Participants (female $n = 26$; male $n = 22$) in the study were divided into three groups: placebo, nocebo, and control groups, with 16 subjects in each group. University students were randomly assigned to these groups. Placebo group members ($n = 16$) (12 female / 4 male) were informed that they would listen to a sound recording (i.e., white noise) during the administration of a cognitive task (the SDMT). They were further informed that the sound recording has a short-term performance-enhancing effect on the speed of information processing, and an expectation that it will improve their performance was established. Nocebo group members ($n = 16$) (7 female / 9 male) were told that the sound to be played has a short-term performance-reducing effect on the speed of information processing, and an expectation that it will decrease their performance was established. The participants assigned to the control group ($n = 16$) (7 female / 9 male) were told that they will hear a

continuous sound to focus on the test and to ensure that the effect of external factors is reduced; however, subjects were not led to believe that the white noise would enhance or impair test performance. After collecting demographic data, “white noise” was played for three minutes. Then, participants were instructed to complete items on the SDMT during a 1-minute period. The influence of the expectations formed as a result of the statements made prior to test administration was measured by comparing the number of correct and incorrect responses made by subjects assigned to placebo, nocebo, and control groups. The true purpose of the study (i.e., examining placebo and nocebo effects) was explained to the participants after the data collection phase was over. Placebo, nocebo, and control group differences on the SDMT (i.e., number of correct responses) did not approach significance ($p = .89$); however, nocebo group members committed a greater number of errors during the SDMT (non-significant trend, $p = .085$). Group differences for SDMT error rates are consistent with our hypothesis. Note that the aforementioned groups did not differ significantly for age and education level ($ps > .279$). As noted above, there was a disproportionate number of female subjects in the placebo group in comparison to nocebo and control groups. Gender groups did not differ on age and educational level ($ps > .286$). Moreover, female and male participants did not differ significantly on the SDMT (both number of correct responses and number of errors, $ps > .305$). Nevertheless, separate analyses for female and male participants were carried out. Among female participants, group differences on the SDMT-number of errors were statistically significant ($p = .034$) with subjects assigned to the nocebo group committing the greatest number of errors. Note that the pattern for SDMT-errors is consistent with our hypothesis; however, the pattern for SDMT-correct (number of correct responses) is not entirely consistent with hypotheses. Subjects in nocebo group did generate the fewest number of correct responses, but control subjects scored higher than placebo group members (not predicted) (non-significant outcome with $p = .157$). A Kruskal-Wallis Test revealed statistically significant group differences on the SDMT-errors ($p = .034$) among female participants. Post hoc Mann-Whitney U tests were used to determine which comparisons were significant. Nocebo and placebo group differences approached but did not reach statistical significance ($p = .068$). Nocebo and control group differences did not approach statistical significance ($p = .165$). Among male participants, group differences on the SDMT were not significant for number of correct responses ($p = .11$) and errors ($p = .594$). When we directly compared nocebo and control groups for number of correct responses, we observed a statistically significant difference ($p = .04$). Male nocebo group members ($n = 9$) obtained higher scores relative to male control participants ($n = 9$). The finding was unexpected and is not consistent with our hypothesis. Male placebo and nocebo groups did not differ

significantly on number of correct responses ($p = .33$); however, the male placebo subgroup was exceedingly small ($n = 4$). Group differences on error rates did not approach significance; however, the performance of male placebo group members was error-free. Control subjects committed a greater number of errors relative to nocebo group members. Although the male subsamples were quite small and drawing conclusions based on such a limited sample is problematic, one possible interpretation of the aforementioned pattern among males is that they responded to the expectation that the white noise will decrease their performance as a challenge which made them more focused on the test. In future studies, gender differences between the placebo, nocebo and control groups reported in this study can be examined with larger sample groups, using different tests and tasks. The reader should keep in mind the exceedingly small subsample sizes. In summary, among female subjects, significant and non-significant trends consistent with our hypotheses were observed, while male participants demonstrated a different pattern which was not consistent with our predictions.

Keywords: Placebo, nocebo, information processing speed, white noise, Symbol Digit Modalities Test

Sağlık ve Güvenlik Çalışması

Dilara Atasoy¹, Eda Celiloğlu¹, Şeyma Betül Çalışkan¹, Berkan Çelik¹, Feyza Gezici¹
İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi¹

Danışman: Araştırmacı Wayne M. Dinn

Bu çalışmanın amacı, Türk üniversite öğrencilerinin sağlık ve güvenlik tutum ve davranışlarını değerlendirmektir. Bu çalışmada ele alınan değişkenler; sigara içme davranışı, kan bağışı, kan grubu bilinci, yıllık grip aşısı bilinci, emniyet kemeri kullanımı, motosiklet kaskı kullanımı, antibiyotik ilaç kullanımı, organ bağışı ve koruyucu sağlık hizmetleridir. Bu çalışmanın Türkiye'deki genç yetişkinlerin sağlık ve güvenlik tutum ve davranışlarıyla ilgili literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu amaca ulaşmak için, öğrencilerin tutumlarını ve bazı sağlık-güvenlikle ilgili davranışlarını belirlemek için 18 maddelik bir anket hazırladık. İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Psikoloji Bölümü dışında öğrenim gören lisans ve yüksek lisans öğrencileri bir demografik bilgi formu ve yukarıda belirtilen araştırmacılarla hazırlanan sağlık ve güvenlik anketini doldurdular. Çalışma 2018-2019 eğitim öğretim yılında yapılmıştır. Sağlık ve güvenlik anketini dolduran 75 kişi (52 kadın, 23 erkek) çalışmaya katılmıştır. Bu katılımcılar İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, İstanbul Medipol Üniversitesi ve İstanbul Gelişim Üniversitesi öğrencileriydi. Çalışma, yaşları 17 ile 25 arasında değişen katılımcıların yanı sıra 45 yaşında bir öğrenciyi içeriyordu. Katılımcıların ortalama yaşı 21.08 idi ($S = 3.344$). Çalışmada sadece üniversite öğrencileri ve anadili Türkçe olanlar katılmıştır. Çalışmadan elde edilen ana verilere göre: Şaşırtıcı sayıda katılımcı (% 96) geçen yıl grip aşısı yaptırmadığını bildirirken, önemli bir kısmı (% 52) geçmişte bir noktada (yaşam boyu) aşı yaptırdığını bildirdi. İlginç bir şekilde, öğrencilerin önemli bir kısmı (%90,6) da "Koruyucu tıp sağlıklı bir yaşam için gerekli olduğundan rutin kontrol için yılda en az bir kere doktora gitmek önemlidir". Anketimizdeki katılımcıların %33'ü şu anda sigara kullandıklarını belirttiler ve günde ortalama sigara sayısı 11.44 bulunmuştur. Bunun yanı sıra % 90,6'sı "Ölümcül bir kaza veya ani ölüm durumunda organ bağışına razı olan kişileri belirleyen kişinin ehliyetini veya diğer kimlik kartlarını içeren bir programı destekleyeceğim" ifadesine şiddetle veya bir şekilde katkıları bulundu. Benzer şekilde, katılımcıların% 38,6'sı kan bağışı yaptıklarını ve% 94,6'sının kan gruplarından haberdar olduğunu bildirdi. % 73,3'ü "Genel olarak hasta olduğunda antibiyotik ilaç kullanmamayı tercih ederim" ifadesine şiddetle veya bir şekilde katılıyor. Katılımcılar ayrıca, bir otomobilin ön koltuğunda oturan bir yolcu olarak sürerken, bir otomobil kullanırken emniyet kemeri ne sıklıkla kullandıklarını ($Ort= 4,43$) belirtmek için 5 noktalı Likert tipi bir ölçek (1= asla 5= her zaman) kullandılar. ($Ort= 4.21$) ve bir otomobilin arka koltuğunda oturan bir yolcu olarak sürerken ($Ort= 1.79$). Denekler, aynı 5 puanlık ölçeği kullanarak aşağıdaki

soruya da yanıt verdiler: Rutin olarak bir motosiklete biniyorsanız, ne sıklıkla kask takarsınız ($Ort= 3,04$). Son iki bulgu, öğrencilerin arka koltukta otururken emniyet kemeri kullanma olasılıklarının çok daha düşük olduğunu ve motosiklet sürerken sürekli olarak kask takmadıklarını göstermektedir. Erkek katılımcıların hayatlarının yaşamında en az bir kere kan bağışı ($p = .009$) ve grip aşısı ($p = .043$) yaptırma oranı kadın katılımcılara kıyasla önemli ölçüde yüksekti. Sigara içme oranında da benzer bir sonuca rastlanmıştır. Şu anda sigara içen katılımcıların %25 i kadinken %52.1'lik kısmı erkekler oluşturmaktadır. Kan grubu farkındalığında ve geçen yıl grip aşısı olmada cinsiyet gruplarında anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Bu araştırmada Türk üniversite öğrencilerin sağlık ve güvenlik hassasiyetleri konusunda bir anket çalışması yapılmış olup elde edilen veriler emniyet kemeri takma oranı arabanın ön koltuklarında yüksek iken arka koltuklarda da emniyet kemeri takmak zorunlu olmasın rağmen bu oran arka koltuklarda düşük çıkmıştır. Bir diğer anket sonucu olan katılımcıların sigara içme oranı %25 çıkmıştır. İlkokuldan başlayarak gerek eğitimciler gerekse medya tarafından sürekli olarak sigara içmenin sağlığa zararlı olduğunun söylenmesine rağmen her 4 katılımcıdan biri sigara kullanmaktadır. Anket sonuçlarına bakıldığında yaş aralığına ve eğitim seviyesine göre grip aşısı yaptırmama oranı %96 çıktı. Anket üniversite öğrencilerine yapıldığı için grip aşısının yaptırılması oranının daha fazla olması bekleniyordu. Medyanın aşı konusunda tutumu, internet ortamında dolaşan kaynağı belli olmayan ve bilimsel olarak geçerliliği olmayan haberlerin yayılması, son zamanlarda aşı karşıtlığı, aşı reddi, düşüncesinin popülerleşmesi, organik beslenmenin aşı yaptırmaktan daha etkili olacağının düşünülmesi aşı yaptırmama oranının yüksek olmasının sebebi olarak söylenebilir. Bu bağlamda gelecek çalışmalar için sağlık ve güvenlik konusundaki tutumların dış etmenlerle değişip değişmediği araştırma konusu olabilir. Sonuç olarak; Sağlık güvenlik testi, uygulamaya katılan öğrenciler arasında farkındalık yaratmaya yardımcı olmuştur, onlara sağlık ve güvenliği kendileri için ne kadar önemli olduğunu hatırlatmıştır.

Anahtar kelimeler: Sağlık, güvenlik, tıp, tutumlar, davranışlar

Health and Safety Survey

Dilara Atasoy¹, Eda Celiloğlu¹, Şeyma Betül Çalışkan¹, Berkan Çelik¹, Feyza Gezici¹
 İstanbul 29 May University, Psychology Department¹
 Advisor: Researcher Wayne M. Dinn

The purpose of the present study was to evaluate the health and safety attitudes and behaviors of Turkish university students. The findings reported in the current study are related to the following issues: smoking behavior; blood donation; awareness of blood type; receiving the annual influenza vaccine; seatbelt use; motorcycle helmet use; antibiotic medication use; organ donation; and preventative healthcare. It is thought that this study will contribute to the literature on the health and safety attitudes and behaviors of young adults in Turkey. To accomplish that goal, we prepared an 18-item questionnaire which was used to document students' attitudes and the frequency of specific health- and safety-related behaviors. Undergraduate and graduate students studying outside of the department of psychology at İstanbul 29 May University completed a demographic data form and the aforementioned health and safety questionnaire. The study was conducted during the 2018-2019 academic year. In our study, there were 75 participants (52 female, 23 male) who completed the health and safety questionnaire. These participants were students from İstanbul 29 May University, İstanbul Medipol University and İstanbul Gelişim University. The study included participants ranging in age from 17 to 25, plus one 45-year-old student. The mean age of the participants was 21.08 years ($SD = 3.344$). Only university students and native Turkish speakers were eligible to participate. Key findings included the following: An astonishing number of participants (96 %) reported that they did not receive the influenza vaccine last year, while a significant proportion (52%) did report having received the vaccine at some point in the past (lifetime). Interestingly, a substantial number of students (90.6%) also strongly or somewhat agreed with the statement "I believe that preventative medicine is important part of a healthy lifestyle. Hence, it's important to visit a physician at least once per year for a routine check-up." However, 33% of respondents indicated that they were current smokers (mean number of cigarettes smoked daily = 11.44, $SD = 7.0$). Moreover, 90.6 % strongly or somewhat agreed with the statement "I would support a program involving one's driver's license or other ID cards that would identify individuals who are willing to donate organs in the event of a fatal accident or sudden death." Similarly, 38.6 % of respondents reported that they had donated blood and 94.6 % of participants were aware of their blood type. 73.3 % strongly or somewhat agreed with the statement "In general, I would rather not use antibiotic medication when ill." Male participants were significantly more likely to report having donated blood ($p = .009$) and having

received the influenza vaccine ($p = .043$) at some point in the past (lifetime) in comparison to female participants. Males were also substantially more likely to report that they were current smokers than females ($p = .021$). Indeed, a significant number of male subjects were current smokers (52.1 %) relative to female participants (25 %). Gender group differences for awareness of blood type ($p = .306$) and having received the influenza vaccine during the past year ($p = .548$) did not approach significance. Participants also employed a 5-point Likert-type scale (1 = never to 5 = always) to indicate how frequently they used seatbelts when driving an automobile (mean = 4.43), when riding as a passenger sitting on the front seat of an automobile (mean = 4.21), and when riding as a passenger sitting on the back seat of an automobile (mean = 1.79). Subjects also responded to the following question using the same 5-point scale: If you routinely ride on a motorcycle, how frequently do you wear a helmet (mean = 3.04)? The latter two findings indicate that students are much less likely to use seatbelts when sitting on the rear seat and do not consistently wear a helmet when riding on motorcycles. In the present study, participants clearly demonstrated an appreciation of health and safety issues; however, vaccine resistance was surprisingly strong and 33% of university students smoked cigarettes. Hopefully, the questionnaire helped to further raise awareness among the students participating in the study and reminded them of the importance of health and safety issues.

Keywords: Health, safety, medicine, attitudes, behaviors

Mozart Etkisi Gerçek mi?

Şeyma Aydın¹

Demiroğlu Bilim Üniversitesi, Psikoloji Bölümü¹

İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Psikoloji Bölümü²

Danışmanlar: Araştırmacı Wayne M. Dinn, Prof. Dr. Ayşe Ayçiçeği-Dinn²

Araştırmacılar, “Mozart Etkisi” terimini, Mozart’ın bestelerinin bilişsel işlevler üzerindeki geliştirici etkisini tanımlamak için kullanmaktadır. Bu araştırmanın amacı, farklı müzik türleri kullanarak Mozart Etkisinin, bilişsel işlevlerden biri olan görsel-uzamsal yetenek üzerindeki etkisini ölçmektir. Ayrıca katılımcıların cinsiyetlerinin, öğrenme biçimlerinin, el tercihlerinin ve dinledikleri müzikleri beğenme düzeylerinin görsel-uzamsal yetenek performanslarını ne derece etkileyeceği araştırılmıştır. İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü Etik Kurulundan onay alındıktan sonra araştırmanın veri toplama aşamasına geçilmiştir. Araştırmaya Demiroğlu Bilim Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi Psikoloji bölümünden 55 kadın ve 45 erkek olmak üzere toplam 100 öğrenci katılmıştır. Araştırmaya katılan kadın öğrencilerin yaş ortalaması 21.84 ($SS = 3.66$) iken erkek öğrencilerin yaş ortalaması 21.67 ($SS = 2.75$)’dir. Katılımcıların sağ ellerini kullanan, görme ve işitme problemi olmayan kişiler olmasına dikkat edilmiştir. Katılımcılar random olarak beş gruba ayrılmıştır. Bu grupların dört tanesi deney, bir tanesi kontrol grubudur. Her grupta 11 kadın 9 erkek olmak üzere toplam 20 katılımcı bulunmaktadır. Üç deney grubuna farklı kültürlerin klasik müzik eserleri dinletilmiştir. Bunlar: 1) Birçok bilimsel araştırmada kullanılan Mozart’ın iki piyano için sonatı “K.448”; 2) Fazıl Say’ın kendi bestesi olan “Aşıl” (Batı klasik müziği geleneğinde); ve 3) Doğu kültürünün ezgilerini ve enstrümanları içeren Osmanlı padişahı Sultan Abdülaziz’in “Hicazkâr Sırto” eseridir. Dördüncü grup, Güliz Ayla’nın popüler pop müzik parçası “Olmazsan Olmaz”ın enstrümantal halini dinlemiştir. Son olarak kontrol grubu ise “beyaz gürültü” dinlemiştir. Müzik dinleme aşamasına geçilmeden önce katılımcılar Sosyo-Demografik Formu, Edinburgh El Tercihi Envanterini ve Sözel-Görsel Öğrenme Biçimleri Formunu tamamlamışlardır. Katılımcıların görsel-uzamsal yeteneklerini ölçmek amacıyla Killgore ve Gogel (2013) tarafından geliştirilen Desen Organizasyon Testi (DOT) kullanılmıştır. Katılımcılar, talimatları anladıktan ve Desen Organizasyon Testinin alıştırma formunu başarıyla tamamladıktan sonra, 5 dakika boyunca gruplarının müziklerini ya da beyaz gürültü dinlemişlerdir. Katılımcılar beş dakikanın sonunda müziği veya beyaz gürültüyü dinlemeye devam ederken Desen Organizasyon Testinin A formunu bir dakika içerisinde en iyi performanslarını göstererek tamamlamışlardır. Desen Organizasyon Testi, aslında, Wechsler Yetişkin Zeka Ölçeğinin Blok Tasarımı alt boyutunun pratik bir versiyonudur. Richardson

tarafından geliştirilen (Antonietti & Giorgetti, 1998) ve Prof. Dr Ayşe Ayçiçeği-Dinn tarafından Türkçeye çevrilen Sözel-Görsel Öğrenme Biçimleri Formu, öğrenme biçimini belirlemek için kullanılır (sözel, görsel veya karma). Ölçekte öğrenirken, okurken veya problem çözerken kelimeleri ve görselleri kullanmaya yönelik 20 soru bulunmaktadır. Katılımcıların DOT performansları: doğru tamamlanan desenler, doğru tamamlanan kutular, yanlış tamamlanan desenler ve yanlış tamamlanan kutular olmak üzere dört kategoride değerlendirilmiştir. Klasik müzik dinleyen grupların, diğer gruplardan daha iyi bir performans göstermesi beklenmesine rağmen katılımcıların dinledikleri müzik türleri, performansları üzerinde farklılık yaratmamıştır. Bazı çalışmalar Mozart'ın K.448 bestesinin mekânsal yetenekler üzerinde geçici de olsa geliştirici bir etkisi gösterirken (Rauscher ve arkadaşları, 1993), bazıları ise klasik müziğin mekânsal yetenekler üzerinde hiçbir geliştirici etkisi olmadığını göstermiştir (McKelvie & Low, 2002). Bu araştırmanın sonuçları hangi kültürün bestesi olursa olsun müziğin, görsel uzamsal yetenek üzerinde geliştirici bir etkisi olmadığını göstermiştir. Bu sonuçlar, Mozart Etkisinin olmadığını ortaya koyan diğer çalışmalar ile benzerlik göstermektedir. Ayrıca katılımcıların öğrenme biçimleri (görsel, sözel veya karma), Edinburgh El Tercihi Envanteri puanları ve dinledikleri müziği beğenme dereceleri Desen Organizasyon Testi performanslarını etkilememiştir. Katılımcıların, Desen Organizasyon Testi performansları cinsiyetlerine göre farklılık göstermektedir. Bu farklılık, gruplarından ve dinledikleri müziklerden bağımsız olarak elde edilmiştir. Doğru tamamlanan desenler ve doğru tamamlanan kutular kategorilerinde kadın katılımcılar, erkek katılımcılara oranla daha iyi bir performans göstermişlerdir. Katılımcıların Desen Organizasyon Testindeki performanslarında cinsiyet ve dinledikleri müzik arasında bir etkileşime rastlanmamıştır. Bu çalışmada sadece Mozart'ın popüler parçası K.448 değil, aynı zamanda farklı kültürlerin ezgilerinden ve enstrümanlarından oluşan farklı klasik müzik parçaları kullanıldığında dahi Mozart Etkisine rastlanılmamıştır. Bu araştırmanın sonuçları, Mozart Etkisinin var olmadığını gösteren diğer çalışmaların sonuçlarını desteklemektedir. Müziğin duygularla yoğun bir ilişki içinde olması, bilişsel performansları da etkileyebilmektedir. Bu nedenle gelecek çalışmalarda müziğin bilişsel işlevler üzerindeki etkisi araştırılırken duygusal boyutunun da sürece dahil edilmesi önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: Mozart Etkisi, öğrenme biçimi, görsel-uzamsal yetenek, cinsiyet

Is the Mozart Effect Real?

Şeyma Aydın¹

Demiroğlu Bilim University, Psychology Department¹

İstanbul 29 May University, Psychology Department²

Advisors: Researcher Wayne M. Dinn, Prof. Dr. Ayşe Ayçiçeği-Dinn²

Investigators have used the term “Mozart Effect” to describe the enhancing effect of Mozart’s music on cognitive functions. The purpose of the present study was to examine the influence of different types of music (including a selection of Mozart’s work) on visuospatial ability. Also, the effect of the following variables on visuospatial test performance was explored: participants’ gender, learning style, handedness, and level of liking the music they listened to during the protocol. One hundred students (45 males and 55 females) from Demiroğlu Bilim University, Faculty of Science and Literature, Department of Psychology took part in this research. The mean age of female participants was 21.84 years ($SD = 3.66$), while the mean age of male participants was 21.67 years ($SD = 2.75$). All participants were right-handed and had no visual or hearing problems. They were separated into 5 different groups randomly. Four of these were experimental groups and the other one was a non-music control group. Each group consisted of 20 participants (11 females and 9 males). Three of the experimental groups listened to classical music from different cultures including: 1) Mozart’s piano sonata “K.448” which has been used in many scientific studies; 2) Fazıl Say’s composition “Achilles” (in the tradition of western classical music); and 3) Ottoman Sultan Abdulaziz’s “Hicazkar Sirto” which employs instruments and melodies from eastern cultures. A fourth group listened to a Güliz Ayla’s modern popular instrumental version of “Olmazsan Olmaz”. Finally, a non-music control group was exposed to “white noise.” Before the listening phase, all participants completed a demographic information form, Edinburgh Handedness Inventory and the Verbalizer-Visualizer Questionnaire (VVQ). The Design Organization Test (DOT), which was created by Killgore and Gogel (2013), was used to measure visuospatial ability. After receiving instructions and completing the practice trial of the Design Organization Test, participants listened to their group’s music or white noise for 5 minutes. After listening, the Design Organization Test (form A) was administered to each subject while she or he continued to listen to music or white noise. The participant was instructed to complete as many items as he or she was able during a one-minute trial. The Design Organization Test is, essentially, a modified pencil-paper version of the Block Design Subtest from the Wechsler Adult Intelligence Scale. The Verbalizer-Visualizer Questionnaire, was devised by Richardson (Antonietti & Giorgetti, 1998) and translated into Turkish by Prof. Dr Ayşe Ayçiçeği-Dinn, is used for determining the

learning style (visual, verbal or mixed). It has 20 questions about using words or images when learning, reading or solving some problems. Although it was expected that participants assigned to the classical music groups would demonstrate superior performance on the Design Organization Test, the types of music that participants listened to in the present study did not significantly influence test performance. Groups (music and white noise controls) did not differ significantly on all outcome variables of the Design Organization Test. While some studies support the Mozart Effect and showed that Mozart's K.448 composition has a temporary enhancing effect on spatial abilities (Rauscher et al., 1993), others showed classical music has no enhancing effects on spatial abilities (McKelvie & Low, 2002). Results from the present study revealed that music, no matter which style (classical or popular, western or eastern) had no improving effect on visuospatial ability. These results are similar to other studies which failed to demonstrate the Mozart Effect. Additional variables including learning style (i.e., visual, verbal, or mixed), scores on the Edinburgh Handedness Inventory, and the degree of liking the music did not affect DOT performance. Analysis did reveal gender differences on the DOT with female participants obtaining higher scores (number of correct designs and correct boxes) relative to male subjects. This difference was independent of participants' group assignment and music which they listened to. There is no interaction between gender and music type on the Design Organization Test performance. In the present study, the "Mozart Effect" was not observed even when using different classical and popular instrumental music pieces consisting not only of Mozart's K.448 composition but also melodies and instruments from different cultures. Music's intense relationship with emotions can affect cognitive performances. Therefore, it is recommended to include the emotional dimension in the process when researching the effect of music on cognitive functions in future studies.

Keywords: Mozart Effect, visuospatial ability, visual-verbal cognitive style, gender

K-Pop Akımının Sosyal Yaşantıda Yansımaları: Keşifsel Bir İnceleme

Büşra Coşkun¹, Hayreddin Irmak¹

İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, Psikoloji Bölümü¹

Danışman: Öğr. Gör. Büşra Aktaş¹

Küreselleşme bir ülkede popüler olan herhangi bir kültürel unsurun medyanın etkisiyle diğer ülkelerde de popülerleşmesine yol açmaktadır. K-pop müzik endüstrisi bu olguya kültürel küreselleşme bağlamında verilebilecek örneklerden birisidir (Ümit, 2018). 2000’li yıllarda gelişmeye başlayan Kore Dalgası (Hallyu) ilk olarak Güney Kore’den Asya’ya daha sonra Avrupa ve Amerika’ya yayılmıştır. Bu dalganın ikincisini ise Kore pop müziğini oluşturan K-pop müzik grupları ve sanatçıları gerçekleştirmiştir. Bu noktada K-pop müzik fanları onun küresel çapta ses getirmesinde önemli bir rol üstlenmiştir (Trzcińska, 2018). Literatürde K-pop özelinde yayımlanan çalışmalar ve sosyolojik, ekonomik ve kültürel açıdan yapılan değerlendirmeler gitgide artmaktadır (Jung ve Shim, 2014; Sung, 2014; William ve Ho, 2016). Öte yandan, özellikle ergen ve gençlerin gündelik yaşantısında giderek önemli bir yeri olan K-pop fanlığının psikoloji literatüründe nadiren ele alındığı görülmektedir. Buradan hareketle, bu keşifsel incelemede K-pop fanlığı Jenkins’in öne sürdüğü “fanlık kültürü” üzerinden değerlendirilmiştir. Çalışmada, fanların K-pop fanlığına ilişkin kavramsallaştırmaları ve K-pop fanı olmanın gündelik yaşantılarına olası etkilerini anlamak amaçlanmıştır. Jenkins (1992) fanlık kültürünü beş tür etkinlik ile açıklamaktadır: 1) özelleşmiş algı ve fan aktiviteleri, 2) bireysel ve sosyal fanlık algısı, 3) yaratıcı fan üretimleri, 4) fanlık içeriğine ilişkin tartışmacı ve savunmacı tavır ve 5) alternatif bir topluluk oluşturma girişimi. Bu nitel incelemede Jenkins’in (1992) fanlık kültürünü anlamak üzere öne sürdüğü beş etkinlik üzerinden kapalı kodlama gerçekleştirilmiştir. Çalışmada yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi kapsamında aşağıda sunulan beş soru ve gerekli görüldüğü takdirde daha derin bilgi edinmek adına sondaj sorular yüz yüze mülakatlar vasıtasıyla sorulmuştur: 1. K-pop nedir? 2. K-pop fanı olmak ne demektir? 3. K-pop fanı olmak gündelik hayatı etkiler mi? Evet ise açıklayınız. 4. K-pop fanı olmak sosyal medya kullanımını etkiler mi? Evet ise açıklayınız. 5. Düzenli olarak dinlediğiniz K-pop grupları nelerdir? Katılımcılara ulaşmak için çalışma sosyal medya hesapları aracılığıyla duyurulmuştur. Katılımcıların tamamı İstanbul’da ikamet eden kadın öğrenciler olup bir tanesi lise, geri kalanı üniversite öğrencisidir ($N = 10$; $Ort_{yaş} = 20.4$). Ortalama 35 dakika süren görüşmeler Aralık 2019 ile Şubat 2020 arasında İstanbul’da gerçekleştirilmiştir. Katılımcılarla yapılan görüşmeler ses kaydından yazıya aktarılmış ve MAXQDA veri analiz programı ile kapalı kodlama içerik analizine tabi tutulmuştur. Kategoriler Jenkins’in (1992) beş etkinliğini ifade ederken, alt kategoriler ise katılımcıların ortak olarak ilgili konuya verdikleri yanıtlara göre isimlendirilmiştir (içerik analizi sonuçları için Tablo 1’e bakınız). Sonuçlara göre,

Jenkins'in fanlık için öne sürdüğü beş etkinliğin K-pop fanlığı için de geçerli olduğu görülmüştür. Cevapların yaklaşık üçte ikisinin bireysel ve sosyal fanlık algısı kategorisinde yer alması, K-pop fanları açısından bu boyutun özel olarak daha önemli bir yere sahip olduğuna işaret etmektedir. Görüşmeler esnasında katılımcıların sıklıkla K-pop fanlığına dair kavramsallaştırmalarını kendileriyle diğer fanları kıyaslayarak gerçekleştirdikleri ve kendilerini daha normal, diğer fanları ise daha anormal veya sağlıksız olarak değerlendirdikleri görülmüştür. Diğer bir deyişle, K-pop fanları yalnızca dış grup (K-pop fanı olmayanlar) için değil, kendi iç grupları (K-pop fanları) için de “kendileri” ve “diğerleri” ayrımını sıklıkla gerçekleştirmektedir. Katılımcılar, diğerlerinin K-pop fanlarına yaklaşımını olumsuz bulduklarını, kişilerin yeterince bilgi sahibi olmadan yorum yaptıklarını ve bu durumun onlarda öfke yarattığını belirtmektedir. Diğerlerinin olumsuz ve dışlayıcı tutumlarına maruz kaldıklarını ifade eden K-pop fanlarının kendilerini ifade etme noktasında daha tutucu davrandıkları verilen cevaplar arasındadır. Katılımcılar diğer insanların K-pop akımının gençlere zarar verdiğini düşünmelerini eleştirmekte ve özellikle ergenlik döneminde fanlık etkinlikleriyle meşgul olmanın normal olduğunu, yaş ilerledikçe bu etkinliklere ilginin azalıp fanlığın bir tür hobiye dönüştüğünü ifade etmektedir. Bir bütün olarak değerlendirildiğinde, katılımcılar K-pop fanlığına ilişkin kavramsallaştırmalarını sıklıkla normal/anormal ve sağlıklı/sağlıksız ayrımı üzerinden ve “diğerlerinin” yani K-pop fanı olmayan kişilerin görüşlerine değinerek gerçekleştirmektedir. Dolayısıyla, fanlık kavramsallaştırmalarının iç grup ve dış grup ayrımına sıkça değinerek gerçekleştirilmiş olması, K-pop fanlığının sosyal kimlik çalışmaları kapsamında incelenmesinin anlamlı olabileceğine işaret etmektedir.

Anahtar kelimeler: K-pop, fanlık algısı, K-pop fanlığı, fan kültürü

Tablo 1. Kategoriler ve Alt Kategorilerin Frekansları

Kategori	Alt Kategori	Frekans
Özelleşmiş Algı ve Eylemler		141
	Üretimleri defalarca tüketme	104
	Üretimlerin üstüne yorumlama yapma ve bilgi sahibi olma	6
	Yorumlamaları yeniden değerlendirme	11
Bireysel Değerlendirme ve Sosyal Grup Değerlendirmesi		1778
	Kendi fanlığına dair betimleme	221
	Diğerlerinin K-pop fanlarına yaklaşımı	179
	K-pop dinleyen genç/ergen etiketi	142
	Anormal/sağlıksız fanlık	133
	Süreç olarak fanlık	126
	K-pop müziğin hissettirdikleri	116
	K-pop ile ilgili tanımlar ve açıklamalar	110
	Diğerlerinin ön yargısı	92
	A-pop, K-pop ve Türkçe pop karşılaştırması	91
	K-pop fanı olmanın faydaları	69
	Aile üyelerinin yaklaşımı	55
	BTS fanı olmanın farkı ve önemi	45
	Toplumsal cinsiyetin idoller üzerinden yorumlanması	42
	K-pop fanı olmaya dair duygulanım	35
	K-pop şarkılarının sözlerine ilişkin çıkarımlar	34
	K-pop müzik gruplarını dinleme sebepleri	31
	İdollerle iletişime geçme isteği	28
İçerik değerlendirmesi konusunda eleştirel süreç		13
Fan yaratıcılığı ve üretimleri		26
	Dans etme	9
	K-pop grupları için site ve sayfa açma	8
Alternatif Bir Topluluk Oluşturma Girişimi		157
	Fanların bir araya gelmesi	47
	Etkinlik düzenleme	39
	Fanlardan oluşan arkadaş çevresi	28
	Ortak alanlara sahip olma ve ortaklık kurma	19
	İdole toplu şekilde destek olma	13
	Anonim ilişkiler kurma	11

K-Pop Fandom and Its Reflections on Social Life: An Exploratory Investigation

Büşra Coşkun¹, Hayreddin Irmak¹
 İstanbul 29 May University, Psychology Department¹
 Advisor: Instructor Büşra Aktaş¹

It is globalization that makes it easier to spread out the popularity of culture-specific products to other countries. The growing popularity of the Korean music industry is a typical example of cultural globalization. The Korean Wave (Hallyu), which started to develop in the 2000s, have started to spread out from South Korea to Asia and then to Europe and America. Second wave popularization of the Kore pop music industry has arisen out of K-pop music groups and idols. At this point, K-pop fandom has been playing a crucial role in the global influence of the K-pop music industry (Trzcińska, 2018). There is a growing body of research including sociological, economic, and cultural evaluations of the K-pop music industry (Jung & Shim, 2014; Sung, 2014; William & Ho, 2016). On the other hand, there is a scarcity of research specifically investigating the psychological processes of K-pop adolescents and youth fans. Jenkins (1992) suggested five different dimensions of fandom culture to understand specific fandom activities and underlying psychosociological processes of being fan of something. These five dimensions are: 1) particular mode of reception, 2) critical and interpretive practices about fan and fandom, 3) creative cultural production, 4) consumer activism, 5) alternative social community. In parallel to the perspective of Jenkins (1992) regarding fandom, the main goal of this study was to understand the K-pop conceptualizations of youths and adolescents and the impacts of being a fan, on their social life events. In this study, we conducted a quantitative content analysis by using five dimensions as categories that are from the Jenkins' fandom perspective. Participants ($N=10$; $M_{age}=20.4$) have asked to participate in semi-structured interviews with five predetermined questions and additional questions to gain detailed information regarding the topics. Participants have answered the questions below: 1. What is the meaning of K-pop? 2. What does it mean to be a K pop fan? 3. Does being a K-pop fan affect everyday life? If yes, please describe. 4. How does being a K-pop fan affect your activities on social media? If yes, please describe. 5. What are the K-pop music bands you listen to, usually? The present research had announced by social media accounts. Participants were female students from İstanbul. One of the participants was a high school student. The rest of the participants were students from different universities ($N = 10$; $M_{age} = 20.4$). The interviews had taken 35 minutes on average. The first interview was in December 2019, while the last one was in February 2020. The interview was audio-recorded first and then transcribed word by word by the researchers. MAXQDA was used to analyze closed coding content analysis. Five

fandom activities of Jenkins (1992) named as the categories while the most frequent responses of participants were taken together and named as the sub-categories. The results are present in Table 1. All in all, participants mostly made the K-pop fandom conceptualization considering the dual distinctions: being normal or abnormal and healthy or unhealthy. Also, they commonly referred to the views of “others” (e.g., people who are not K-pop fans) to explain the meaning of being a K-pop fan. Thus, the fact that the conceptualizations about K-pop referring to the importance of ingroup and outgroup discrimination. The findings lead us to think that being a K pop fan is closely related to social identity issues and which in turn needed to be evaluated with the scope of social identity framework.

Keywords: K-pop, fandom culture, K-pop fandom, perception of fandom

Table 1. Frequencies of Categories and Subcategories

Categories	Subcategories	Frequencies
particular mode of reception		141
	Consuming productions repeatedly	104
	Detailed knowledge and interpretations about products	26
	Reevaluating interpretations as a fandom	11
critical and interpretive practices about fan and fandom		1778
	Self-description of being fan or self-description of fandom	221
	The views of other people about K-pop fans	179
	Adolescent/youth K-pop listeners stigma	142
	Abnormal/unhealthy fandom	133
	Fandom as a process	126
	Feelings about being a K pop fan	116
	Definitions and descriptions about K-pop fandom	110
	Prejudice toward K-pop fans	92
	A-pop, K-pop and Turkish pop comparison	91
	Benefits of being a K pop fan	69
	The views of family members	55
	The importance and privilege of being a BTS fan	45
	Evaluation of gender with regards to K-pop idols	42
	Affect about being a K-pop fan	35
	Inferences regarding the lyrics of K-pop songs	34
	Reasons to listen to K-pop bands	31
	Desire to contact with idols	28
creative cultural production		13
consumer activism		26
	Dancing	9
	Creating a website/page about K-pop groups	8
alternative social community		157
	Fan meetings	47
	Organizing events	39
	Social circle with (surrounded with) fans	28
	Having common interests	19
	Supporting the idols together with fans	13
	Having anonymous relationships through social media	11

Partner Sosyotelizmi, Yetişkin Bağlanma ve Algılanan Romantik İlişki Kalitesi Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi

Kübra Topal¹, Rumeysa Güngör¹, Hafize Çoban¹, Saliha Şahintürk¹, Elif Kırmızııkaya¹
İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, Psikoloji Bölümü¹
Danışman: Prof. Dr. Gül Şendil¹

“Sosyotelizm, bireyin başka bireylerle iletişim halindeyken dikkatini akıllı telefona vermesi, akıllı telefonla ilgilenmesi ve algısını kişiler arası iletişimden kaçırmasıdır” (Karadağ ve ark., 2016). Romantik ilişkiler konusunda da karşımıza çıkan sosyotelizm davranışı “Partner Sosyotelizmi” kavramı ile ifade edilmektedir. Roberts ve David’in (2016) tanımına göre partner sosyotelizmi, “romantik partneriniz veya eşiniz ile birliktelik halindeyken partnerinizin cep telefonunu kullanma veya cep telefonu tarafından dikkatinin dağılma derecesidir.” Yapılan çalışmalar, partner sosyotelizmi davranışının romantik ilişki yaşayan çiftlerin iletişimini zedeleyerek partnerleri tarafından ilgi görmedikleri hissine kapılmalarına ayrıca şüphe ve kıskançlık duygularının meydana gelmesine sebebiyet vererek ilişki memnuniyetinin azalmasına neden olduğunu göstermektedir (Cizmeci, 2017). Bu araştırmanın iki amacı vardır. Birincisi partner sosyotelizmine maruz kalmayı ölçmek amacıyla geliştirilen Partner Sosyotelizmi Ölçeği’nin (Partner Phubbing Scale) Türkçeye uyarlanmasıdır. İkinci olarak partner sosyotelizmi ile yetişkin bağlanmanın kaygı/kaçınma boyutu ve algılanan romantik ilişki kalitesi arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Bu doğrultuda iki çalışma yürütülmüştür. Bu amaçlarla aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır: Soru 1: Partner Sosyotelizm Ölçeği Türk örneklemini için geçerli ve güvenilir midir? Soru 2: Partner sosyotelizmi puanları, her iki çiftte de yüksek; her iki çiftte de düşük; erkeklerin yüksek kadınların düşük olduğu çiftler; kadınların yüksek erkeklerin düşük olduğu çiftler olarak belirlenen dört çift grubu, algılanan romantik ilişki kalitesi puanları açısından farklılaşmakta mıdır? Soru 3: Kadınların kaygı ve kaçınma, partner sosyotelizmi ve algılanan romantik ilişki kalitesi puanları arasında bir ilişki var mıdır? Soru 4: Erkeklerin kaygı ve kaçınma, partner sosyotelizmi ve algılanan romantik ilişki kalitesi puanları arasında bir ilişki var mıdır? Soru 5: Partner sosyotelizminin algılanan romantik ilişki kalitesi üzerindeki etkisinde cinsiyet ve bağlanma boyutlarının moderatör etkisi var mıdır? Araştırmanın birinci çalışması olan Partner Sosyotelizmi Ölçeği’ni Türkçeye uyarlama çalışmasının örneklemini, 2019-2020 eğitim öğretim yılında İstanbul’da bulunan çeşitli üniversitelerde eğitimine devam eden ve romantik ilişkisi bulunan 134’ü kadın, 57’si erkek olmak üzere toplam 191 gönüllü öğrenci oluşturmaktadır. Katılımcıların yaşları 18-25 aralığında olup yaş ortalaması 21.1 (S= 1.5) olarak bulunmuştur. İkinci çalışmada, partner sosyotelizmi ile yetişkin bağlanmanın kaygı/kaçınma

boyutu ve algılanan romantik ilişki kalitesi arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu kapsamda yürütülen çalışmanın örneklemini 2019-2020 eğitim öğretim yılında Türkiye’deki çeşitli üniversitelerde eğitimine devam eden ve romantik ilişkisi bulunan 50’si kadın, 50’si erkek olmak üzere toplam 50 gönüllü çift oluşturmaktadır. Katılımcıların yaşları 18-25 aralığında olup yaş ortalaması 22.3 ($S= 1.1$) olarak bulunmuştur. Bu çalışmada veri toplama araçları olarak Bilgilendirilmiş Onam Formu, Demografik Bilgi Formu, Partner Sosyotelizmi Ölçeği (PSÖ), Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri- II (YİYE-II), Algılanan Romantik İlişki Kalitesi Ölçeği (ARİKÖ) kullanılmıştır. Partner Sosyotelizm Ölçeği’nin yapı geçerliğini sınamak amacıyla faktör analizi yapılmış, orijinal ölçekten üç madde çıkartılarak 6 maddeli bir yapı elde edilmiştir. Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı .85 olarak hesaplanmıştır. Sonuçlar, ölçeğin yeterli düzeyde psikometrik özelliklere sahip olduğunu göstermiştir. Partner sosyotelizmi puanlarına göre belirlenen dört grubun algılanan romantik ilişki kalitesi puanları açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile incelenmiştir. Analiz sonuçlarına göre; dört çift grubunun partner sosyotelizmi puanlarının, algılanan romantik ilişki kalitesi puanlarına göre farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Her iki cinsiyet için; kaygı kaçınma bağlanma alt boyutları ile partner sosyotelizmi ve algılanan romantik ilişki kalitesi arasındaki ilişkiyi incelemek üzere iki ayrı korelasyon analizi yapılmıştır. Sadece kadın katılımcılar dahil edilerek yapılan korelasyon analizi incelendiğinde, kaygı ve kaçınma boyutları ile algılanan romantik ilişki kalitesi arasında negatif yönde (sırasıyla $r= .30, p< .05$; $r= .60, p< .01$) anlamlı ilişki olduğu görülmüştür. Partner sosyotelizmi puanları ile kaygı/kaçınma boyutları ve algılanan romantik ilişki kalitesi arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Sadece erkek katılımcılar dahil edilerek yapılan korelasyon analizi incelendiğinde kaygı boyutu ile partner sosyotelizmi puanları arasında pozitif yönde ($r=.28, p< .05$), kaçınma boyutu ile algılanan romantik ilişki kalitesi arasında negatif yönde ($r=.34, p< .05$) anlamlı ilişki olduğu görülmüştür. Partner sosyotelizm puanları ile kaçınma boyutu ve algılanan romantik ilişki kalitesi arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Partner sosyotelizmi ve algılanan romantik ilişki kalitesi arasındaki ilişkide cinsiyet ve bağlanma boyutlarının (kaygı ve kaçınma) moderatör etkisini anlamak amacıyla gerçekleştirilen moderatör regresyon analizi sonucunda yalnızca erkeklerde yüksek kaçınma boyutu puanı sergilenen durumlarda moderatör etki anlamlı bulunmuştur ($\beta=-.45, p<.001$). Ülkemizde partner sosyotelizmini değerlendiren bir ölçek bulunmadığı ve partner sosyotelizmi ile ilgili çalışmalara henüz yer verilmediği saptanmıştır. Alandaki bu boşluğu doldurmak amacıyla yapılan bu araştırmanın birinci çalışmasında PSÖ’nün Türkçe için geçerlik ve güvenirlik analizleri yapılmış ve sonuçta yeterli düzeyde psikometrik özelliklere sahip olduğu görülmüştür. İkinci çalışmada ise partner sosyotelizmi, yetişkin bağlanma ve algılanan romantik ilişki kalitesi arasındaki

ilişkiler incelenmiştir. Araştırmanın sorularına cevap olarak iki anlamlı sonuç elde edilmiştir. Birincisi yapılan korelasyon analizi sonucunda erkek katılımcıların partner sosyotelizmi puanları ile kaygı boyutu puanları arasında pozitif yönde bir ilişki bulunması, ikincisi ise yapılan moderatör regresyon analizi sonucunda yalnızca erkeklerde yüksek kaçınma boyutu puanı sergilenen durumlarda anlamlı bir moderatör etki bulunmasıdır. Alanyazında partner sosyotelizmine maruz kalma algısı ve bağlanma stillerinin ilişkisi üzerine yapılan araştırmalar bulunmasına rağmen cinsiyet değişkeninin bu ilişkiye olan etkisini inceleyen bir çalışma bulunmamaktadır. Bu bağlamda gelecek çalışmalarda cinsiyet değişkenine odaklanılabilir. Örneklem grubunun yaş aralığının sınırlı olması ve kültür farklılığı araştırmanın bazı sınırlılıklarındandır. Bununla birlikte, çalışmanın bulguları yorumlanırken, beyana dayalı ölçümlerin kullanılmasından kaynaklanan olası yanlılıklar ve sınırlılıklar dikkate alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Partner sosyotelizmi, geçerlik, güvenilirlik, yetişkin bağlanma, ilişki kalitesi

Study of Relationships Between Partner Phubbing, Adult Attachment and Perceived Romantic Relationship Quality

Kübra Topal¹, Rumeysa Güngör¹, Hafize Çoban¹, Saliha Şahintürk¹, Elif Kırmızııkaya¹
İstanbul 29 May University, Department of Psychology¹
Research Advisor: Prof. Dr. Gül Şendil¹

"Phubbing is the fact that an individual gives his/her attention to the smartphone when communicating with other individuals, is interested in the smartphone, and misses his/her perception from interpersonal communication" (Karadağ et al., 2016). Phubbing behavior which also seen in romantic relationships, is expressed by the concept of "Partner Phubbing". According to the definition of Roberts and David (2016), partner phubbing "is the degree to which your partner is distracted by or using the mobile phone while in a relationship with your romantic partner." Previous studies showed that by partner phubbing behaviors damage communication of couples in romantic relationship, causing them to feel uninterested by their partners and also by giving rise to suspicion and jealousy feelings they lead to decrease in relationship satisfaction (Cizmeci, 2017). This research has two purposes: The first one is the Turkish adaptation of the Partner Phubbing Scale, developed to measure exposure to partner phubbing. The second is investigation of the relationship between partner phubbing, the anxiety/avoidance dimension of adult attachment and perceived romantic relationship quality. Two studies were carried out in this direction. For these purposes, answers to the following questions were sought: Question 1: Is the Partner Phubbing Scale valid and reliable for the Turkish sample? Question 2: Are group of four pairs, which are defined according to Partner Phubbing scores as high in both partners, low in both partners, low in females but high in males couples and high in males but low in females couples, different in terms of perceived romantic relationship quality scores? Question 3: Is there a correlation between females' scores of anxiety and avoidance, partner phubbing and perceived romantic relationship quality? Question 4: Is there a correlation between males' scores of anxiety and avoidance, partner phubbing and perceived romantic relationship quality? Question 5: Is there a moderating effect of gender and attachment dimensions on the effect of partner phubbing on perceived romantic relationship quality? For the Turkish adaptation of the Partner Phubbing Scale which is the first study of the research, the sample consists of 191 volunteer students, 134 females and 57 males, who continue their education at various universities in Istanbul at the 2019-2020 academic year and have romantic relationships. The ages of the participants were between 18-25 and the average age was found to be 21.1 ($S = 1.5$). For the second study, the relationship between partner phubbing, adult attachment's anxiety/avoidance dimension and perceived romantic relationship

quality was examined. The sample of the study consists of 50 volunteers couples, 50 females 50 males, who continue their education at various universities in Turkey at the 2019-2020 academic year and have romantic relationships. The age of the participants was between 18-25 and the average age was 22.3 ($S= 1.1$). In this study, Informed Consent Form, Demographic Information Form, Partner Phubbing Scale (PPS), The Experiences in Close Relationships-II (ECR), Perceived Romantic Relationship Quality Scale (PRRQS) were used as data collection tools. Factor analysis was conducted to test the construct validity of the Partner Phubbing Scale and by removing three items from original scale, six-item structure was obtained. The Cronbach's Alpha reliability coefficient was calculated as .85. This shows that the Turkish version of the scale, similar to the original scale (.93), is quite reliable. Whether the four groups defined according to their partner phubbing scores showed a significant difference in terms of their perceived romantic relationship quality scores was examined by one-way analysis of variance (ANOVA). According to the results of the analysis, it was found that the partner phubbing scores of the four groups did not differ according to the perceived romantic relationship quality scores ($p>.05$). For both genders, two separate correlation analyses were performed to examine the relationship between anxiety/avoidance dimensions of attachment, partner phubbing and perceived romantic relationship quality. A correlation analysis was conducted with the inclusion of only female participants showed that there was a significant negative relationship between the anxiety and avoidance dimensions and the perceived romantic relationship quality (Respectively $r= .30, p< .05$; $r= .60, p< .01$). There was no significant relationship between partner phubbing scores, anxiety / avoidance dimensions and perceived romantic relationship quality. A correlation analysis conducted with the inclusion of only male participants showed that there was a significant positive correlation between the anxiety dimension and partner phubbing scores ($r=.28, p< .05$), and a significant negative relationship between the avoidance dimension and the perceived romantic relationship quality ($r=.34, p< .05$). There was no significant relationship between partner phubbing scores, avoidance dimension and perceived romantic relationship quality. As a result of the moderator regression analysis conducted to understand the moderator effect of gender and attachment dimensions (anxiety and avoidance) in the relationship between partner phubbing and perceived romantic relationship quality, the moderator effect was found significantly only in males who have high avoidance dimensions scores ($\beta=-.45, p<.001$). In our country, there is no scale evaluating partner phubbing and studies on partner phubbing have not been included yet, has been determined . In the first study of this research, which was conducted to fill a serious gap in the field, the validity and reliability of Partner Phubbing Scale to Turkish was carried out and

it has been seen that adaptation version of the scale has sufficient psychometric properties. At the second study following the adaptation study, the relationships between partner phubbing, adult attachment and perceived romantic relationship quality were examined. Two significant results were obtained as an answer to the questions of the research. The first one is that there is a positive correlation between the partner phubbing scores and the anxiety dimension scores of the male participants and the second one is that the moderator regression analysis shows a significant moderator effect only in males who have high avoidance scores. In the literature, although there are studies related about the relationship between perception of exposure to partner phubbing and attachment styles, there are no studies examining the effect of the gender variable on this relationship. In this context, future studies can focus on the gender variable. The limited age range of the sample group and culture differences are some of the limitations of the study. However, when interpreting the results of the study, possible biases and limitations arising from the use of self-reported measurements should be taken into consideration.

Keywords: Partner phubbing, validity, reliability, adult attachment, relationship quality

Evcil Hayvan Sahiplerinin Kişilik Profili

Büşra Tulumbacı¹

İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, Psikoloji Bölümü¹

Danışman: Prof. Dr. Ayşe Ayçiçeği- Dinn¹

Doğal yaşamın bir parçası olan hayvanlar ile insanlar arasında yüzyıllardır süregelen bir ilişki vardır. Bu bağlamda insanlar ve hayvanlar arasında bir ilişki olduğu uzun yıllardır bilinmektedir. Son araştırmalar, evcil hayvan sahipliğinin fiziksel, psikolojik, sosyal ve terapötik etkilerini vurgulamaktadır. Araştırmacılar, evcil hayvan sahiplerinin kişilik profillerin de birçok değişiklik olduğunu bildirdi. Bu değişiklikler hem psikolojik hem de fiziksel olabilir. Diğer araştırmalar, evcil hayvan sahiplerinin fiziksel olarak daha formda olduğunu ve daha az sağlık sorunu yaşadığını göstermiştir. Bu çalışma, evcil hayvan sahipliği ile kişilik özellikleri, kişiler arası bağlanma ve kişinin evcil hayvanına bağlanma arasındaki ilişkiyi inceledi. Evcil hayvan sahipleri ($n = 50$) ($N_{kadın} = 35$, $N_{erkek} = 15$) ve evcil hayvanı olmayanlar (sahip olmayanlar) ($n = 50$) ($N_{kadın} = 38$, $N_{erkek} = 12$) demografik veri formu doldurdu, I7'nin Türkçe versiyonları Dürtüsellik Anketi, Eysenck Kişilik Anketi (EPQ), İlişki Ölçeği Anketi ve Lexington Evcil Hayvanlara Bağlanma Ölçeği. Katılımcılar yaşları 18 ile 35 ($Ort = 22.79$) arasında değişmekte ve Türkiye'nin farklı illerinde ikamet etmektedir. Aşağıdaki hipotezler test edildi: evcil hayvan sahipleri arasında insan kişilerarası bağlanma ve hayvanlara bağlanma ölçülerine ilişkin puanlar arasında pozitif bir korelasyon gözlemlenecektir; evcil hayvan sahipleri arasında kadın denekler, erkek evcil hayvan sahiplerine göre Lexington Evcil Hayvanlara Bağlanma Ölçeğinde (evcil hayvanlara genel bağlılığı değerlendiren alt ölçek) daha yüksek puanlar göstereceklerdir; empati, dışadönüklük, girişimcilik ve dürtüsellik ölçülerindeki puanlar arasındaki pozitif ilişkiler ve Lexington ölçek puanları evcil hayvan sahipleri arasında belgeleneyecektir; Evcil hayvan sahipleri empati, nevrotiklik ve dışadönüklüğü değerlendiren ölçeklerde sahip olmayanlara göre daha yüksek puan alacak. İnsanlar arası bağlanma (yani güvenli bağlanma) ölçüsüne ilişkin puanlar ve evcil hayvanlara genel bağlanmayı değerlendiren Lexington alt ölçeğindeki puanlar, evcil hayvan sahipleri arasında anlamlı bir şekilde ilişkili değildi ($r = .23$, $p = .104$). Korelasyonel analizler, evcil hayvanlara bağlanma düzeyi ile empati, girişimcilik, dürtüsellik, nevrotiklik, dışadönüklük ve psikotiklik ölçümlerine ilişkin puanlar arasında anlamlı bir ilişki olmadığını ortaya koymuştur ($ps > .12$). Bununla birlikte, evcil hayvanlara bağlanma ile Yalan Ölçeği (EPQ'dan) puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardı ($r = .32$, $p = .02$). Bağımsız örneklem t-testi, erkek ve kadın katılımcılar arasında evcil hayvanlarına bağlanma derecesi açısından anlamlı bir fark olmadığını ortaya koymuştur ($p = .50$). Empati, dürtüsellik, girişimcilik, nevrotiklik, dışadönüklük ve psikotiklik ve EPQ

Yalan ölçeği ($p > .21$) dahil olmak üzere uygulanan tüm kişilik ölçütlerinde evcil hayvan sahipleri ile sahip olmayanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktu. Hayvan türlerine göre evcil hayvan sahiplerinin alt örneklerini içeren analizler yapıldı. Yayınlanan raporlarda, köpek sahipleri, kedi ve diğer evcil hayvan sahiplerine göre daha yüksek düzeyde bağlanma gösterdiler. Mevcut çalışmada sahip olunan evcil hayvanların dağılımları 25 kedi, 9 kuş, 7 köpek, 7 balık, 1 kaplumbağa ve 1 tavşandı. Beş grubu (köpek, kedi, balık ve kuş sahipleri ve sahip olmayanlar) ve aşağıdaki bağımlı değişkenleri içeren ANOVA'lar gerçekleştirildi: Empatiyi değerlendiren ölçeklerde grup farklılıkları ($p = .41$), girişimcilik ($p = .59$), nevrotiklik ($p = .98$), dışadönüklük ($p = .35$) ve EPQ'dan Yalan Ölçeği ($p = .29$) anlamlı değildi. ANOVA'lar dürtüsellik ($p = .046$) ve psikotizm ($p = .048$) ölçen ölçeklerde marjinal olarak anlamlı grup farklılıkları ortaya koydu; ancak, dürtüsellik ve psikotiklik için yapılan tüm post hoc karşılaştırmalar (Scheffe) anlamlı değildi. Evcil hayvan sahipleri arasında, Lexington alt ölçeği-genel evcil hayvanlara bağlanma konusundaki grup (hayvan türleri) farklılıkları anlamlı değildi ($p = .097$). Hayvan tipi kategorilerdeki ilgi değişkenleri arasında korelasyon analizleri yapıldı. Lexington genel evcil hayvana bağlanma alt ölçeği ile köpek sahipleri arasında empati puanları arasındaki ilişki güçlüdür ($r = .88$ $p = .008$); ancak, Lexington puanları ve kişilik özellikleri ve köpek sahipleri arasında güvenli kişilerarası bağlanma için diğer tüm korelasyonlar anlamlı değildi. Yukarıda belirtilen değişkenler arasındaki ilişkiler, kedi sahipleri ve kuş sahipleri arasında aşağıdakiler dışında anlamlı değildi: Kuş sahipleri arasında Lexington puanları ile EPQ-yalan ölçeği puanları arasında anlamlı bir ilişki vardı ($r = .75$, $p = .018$). Balık sahipleri arasında istatistiksel olarak anlamlı tek ilişki EPQ-dışa dönüklük ölçeği ile Lexington genel evcil hayvanlara bağlanma puanları arasındaydı ($r = .81$, $p = .025$). Sonuç. Bulgular hipotezlerimizi desteklemedi; belirli evcil hayvan alt grupları arasında birkaç ilginç korelasyon olmasına rağmen. Bu çalışmanın bir sınırlaması, nispeten küçük örneklem büyüklüğüydü. Gerçekten de, evcil hayvan türüne göre alt örnekler oldukça sınırlıydı. Daha fazla araştırma, daha büyük alt örnekleri ve ek kişilik değişkenlerini içermelidir.

Anahtar kelimeler: Evcil hayvan sahipleri, kişilik özellikleri, hayvanlara bağlanma, evcil hayvan olmayan sahipler.

Personality Characteristics of Pet Owners

Büşra Tulumbacı¹

İstanbul 29 May Üniversitesi, Psychology Department¹

Advisor: Prof. Dr. Ayşe Ayçiçeği- Dinn¹

Recent research highlights the physical, psychological, social, and therapeutic impact of pet ownership. Investigators have reported many changes in the personality profiles of pet owners. These changes can be both psychological and physical. Other studies have shown that pet owners are physically more fit and have fewer health problems. The present study examined the relationship between pet ownership and personality traits, interpersonal attachment, and attachment to one's pet. Pet owners ($n = 50$) (*female* = 35, *male* = 15) and individuals without pets (non-owners) ($n = 50$) (*female* = 38, *male* = 12) completed a demographic data form, Turkish versions of the I7 Impulsiveness Questionnaire, Eysenck Personality Questionnaire (EPQ), Relationship Scale Questionnaire, and the Lexington Attachment to Pets Scale. Participants ranged in age from 18 to 35 years (*mean* = 22.79) and resided in different provinces of Turkey. The following hypotheses were tested: a positive correlation between scores on measures of human interpersonal attachment and attachment to animals will be observed among pet owners; among pet owners, female subjects will demonstrate higher scores on the Lexington Attachment to Pets Scale (subscale assessing general attachment to pets) relative to male pet owners; positive associations between scores on measures of empathy, extraversion, venturesomeness, and impulsiveness, and Lexington scale scores will be documented among pet owners; pet owners will score higher on scales assessing empathy, neuroticism, and extraversion than non-owners. Scores on a measure of human interpersonal attachment (i.e., secure attachment) and scores on the Lexington subscale assessing general attachment to pets were not significantly associated among pet owners ($r = .23, p = .104$). Correlational analyses revealed no significant associations between the level of attachment to pets and scores on measures of empathy, venturesomeness, impulsiveness, neuroticism, extraversion, and psychoticism ($ps > .12$). There was, however, a statistically significant correlation between attachment to pets and Lie Scale (from the EPQ) scores ($r = .32, p = .02$). An independent-samples t-test revealed that there was no significant difference between male and female participants in the degree of attachment to their pets ($p = .50$). There were no statistically significant differences between pet owners vs. non-owners on all measures of personality administered including empathy, impulsiveness, venturesomeness, neuroticism, extraversion, and psychoticism, and the EPQ Lie scale ($ps > .21$). Analyses involving subsamples of pet owners based on animal type were carried out. In published reports, dog owners demonstrated

higher levels of attachment than cat and other pet owners. The distributions of pets owned in the current study were 25 cats, 9 birds, 7 dogs, 7 fish, 1 turtle, and 1 rabbit. ANOVAs involving five groups (owners of dogs, cats, fish, and birds, and non-owners) and the following dependent variables were carried out: Group differences on scales assessing empathy ($p = .41$), venturesomeness ($p = .59$), neuroticism ($p = .98$), extraversion ($p = .35$), and the Lie Scale from the EPQ ($p = .29$) were not significant. ANOVAs revealed marginally significant group differences on scales measuring impulsiveness ($p = .046$) and psychoticism ($p = .048$); however, all post hoc comparisons (Scheffe) for impulsiveness and psychoticism were non-significant. Among pet owners, group (animal types) differences on the Lexington subscale-general attachment to pets were not significant ($p = .097$). Correlational analyses between variables of interest within animal-type categories were conducted. The association between the Lexington general attachment to pets subscale and empathy scores among dog owners was strong ($r = .88$, $p = .008$); however, all other correlations for Lexington scores and personality characteristics and secure interpersonal attachment among dog owners were not significant. Associations between the aforementioned variables were not significant among cat owners and bird owners except the following: there was a significant association between Lexington scores and EPQ-lie scale scores among bird owners ($r = .75$, $p = .018$). Among fish owners the only statistically significant association was between EPQ-extraversion scale and Lexington general attachment to pets scores ($r = .81$, $p = .025$). Findings did not support our hypotheses; although there were several interesting correlations among specific type of pet subgroups. One limitation of the present study was the relatively small sample size. Indeed, subsamples based on type of pet were quite limited. Further research should involve larger subsamples and additional personality variables.

Keywords: Pet owners, personality traits, attachment to animals, non-pet owners

Pandemide Kronotipler Değişti Mi?

Rabianur Yücedağ¹

İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, Psikoloji Bölümü¹

Danışmanlar: Araştırmacı Wayne M. Dinn, Prof. Dr. Ayşe Ayçiçeği-Dinn¹

Bu çalışmada koronavirüs pandemisi ile ilişkili davranış değişikliklerinin uyku-uyanıklık düzenleri (kronotipleri) üzerindeki etkisi araştırılmıştır. COVID-19 salgını boyunca bireylerin uyku-uyanıklık düzenlerinin değiştiği hipotezi test edilmiştir. COVID-19 salgını esnasında genç yetişkinler arasında kronotiplerde meydana gelen değişiklikler ülkemizde daha önce çalışılmamış bir konudur. Sabahçıl tipteki bireyler (erkenci kuşlar) sabah erkenden uyanıp akşam erkenden yatarlar ve günün erken saatlerinde fiziksel ve bilişsel olarak daha uyanık/aktif olurlarken akşamcıl tipteki bireyler (gece kuşları) ise günün ilerleyen saatlerinde uyanıp geç yatmayı tercih ederler ve öğleden sonra veya akşamları daha uyanık/aktif olurlar. Bu çalışmanın amacı COVID-19 salgını boyunca üniversite öğrencilerinin kronotip düzenlerini incelemektir. Koronavirüs ortaya çıkmadan önce baş araştırmacı; kronotip, bilişsel işlev ve kaza sıklığı arasındaki ilişkiyi araştırmak amacıyla Sabahçıl-Akşamcıl Anketi'nin (SAA) Türkçe çevirisini 173 üniversite öğrencisine uygulamıştır. Koronavirüs pandemisinin başlaması çalışmayı tamamlamamızı engellerken yukarıda bahsedilen örneklemden bir grup katılımcı ($n = 75$) pandemi sırasında SAA'yı ikinci kez çevrimiçi olarak cevaplamıştır. Böylece pandemi öncesinde ve sırasında uyku-uyanıklık düzenlerinin bir karşılaştırmasının yapılması imkanı doğmuştur. Yukarıda bahsedilen ilk çalışmada katılımcıları SAA puanlarına göre örneklem ortalamasını ve SS'leri kullanarak sabahçıl, ara ve akşamcıl kronotipleri olarak sınıflandırdık. Bu sefer bu gruptan SAA'yı çevrimiçi olarak tamamlayan katılımcılardan daha düşük SAA puanları elde eden yani daha belirgin "akşamcıl" olan katılımcıların uyku-uyanıklık düzenlerinde bir değişiklik göstereceği hipotezini test ettik. SAA (orijinal versiyon, Horne, Östberg, 1976) Türkçeye çevrilmiş ve 173 üniversite öğrencisine (erkek $n = 41$, kadın $n = 132$) sınıf ortamında, kalem-kağıt formatında yukarıda açıklandığı gibi koronavirüs pandemisinden önce uygulanmıştır. Katılımcılar ayrıca pandemi öncesinde ve sırasında bir demografik veri formu ve bu çalışmanın araştırmacıları tarafından geliştirilen çay, kahve, kafein, sigara ve psikoaktif ilaç kullanımını içeren uyarıcı kullanım anketini tamamlamıştır. Pandemi döneminde SAA, web tabanlı kullanım (Google Formlar biçimi) için değiştirilmiş ve katılımcılara e-posta yoluyla gönderilmiştir. Orijinal örnekten bir katılımcı alt kümesi ($n = 75$) ($n_{\text{erkek}} = 13$, $n_{\text{kadın}} = 62$) ($\text{ortalama}_{\text{yaş}} = 20.01$, $S = 2.76$) koronavirüs pandemisi boyunca SAA'yı ikinci kez tamamlamıştır. 75 katılımcının verilerinin denek-içi analizleri yapılmış ve SAA puanlarında değerlendirme zamanı 1'den yani pandemi öncesi, değerlendirme zamanı 2'ye yani pandemi

sırasında ($p < .001$) istatistiksel olarak anlamlı bir azalma görülmüş ve daha belirgin bir "akşamcıl" olma göstergesi ortaya çıkmıştır (Cohen'in d skoru = .739). Katılımcılar pandemi öncesinde elde edilen SAA puanlarına göre sabahçıl, ara ve akşamcıl kronotipleri olarak kategorize edilmiştir. Örneklem ortalaması ve SS, katılımcıları 3 kronotip grubundan birine atamak için kullanılmıştır: 1) sabah grubu; 2) orta aralık grubu; ve 3) akşam grubu. Yukarıda belirtilen grupların her biri için ayrı denek-içi analizleri, orta ve büyük aralıkta etki büyüklüğü değerleri ile orta aralık ve sabah kronotip grupları ($ps < .001$) için pandemi sırasında değerlendirmesinde SAA puanında önemli düşüşler olduğunu ortaya koymuştur (sırasıyla $d = .72$ ve $d = 1.80$). Akşam grubundaki katılımcıların pandemi öncesinde ve pandemi sırasında SAA puanlarının denek-içi karşılaştırması anlamlılık düzeyine ulaşmamıştır ($p = .539$). Kadın katılımcılar ($n = 62$) pandemi sırasında daha belirgin "akşamcıl" olma göstergesi olarak SAA puanlarında istatistiksel olarak anlamlı bir düşüş göstermişlerdir ($p < .001$). Erkek katılımcılar da SAA puanlarında bir düşüş göstermiş ancak SAA puanlarındaki bu fark, muhtemelen az sayıda erkek katılımcıdan ($n = 13$) dolayı istatistiksel anlamlılığa ulaşmamıştır. Mevcut çalışmada pandemi öncesi SAA puanlarına göre orta aralık ve sabah kronotip grubuna atanan üniversite öğrencileri, COVID-19 salgını sırasında SAA puanlarında önemli düşüşler göstermişlerdir ve bu da daha fazla "akşamcılık"a doğru bir kaymanın göstergesidir. Bununla birlikte pandemi öncesi SAA puanlarına göre akşam kronotip grubuna atanan katılımcılar pandemi sırasında—değerlendirildiğinde SAA puanlarında önemli bir değişiklik göstermemişlerdir. Çalışmamızı destekleyen iki ayrı araştırma da (Leone, Sigman ve Gelembek, 2020; Salehinejad, Majidinezhad, Ghanayati, Kouestanian, Vicario, Nitsche ve Nejati, 2020) SAA kullanmıştır ve uyku ve kronotip parametrelerinin olumsuz etkilendiğini rapor ederken sonuçlar kronotiplerin COVID-19 pandemisi sırasında önemli ölçüde geciktiğini, yani akşamcılığa kaydığını göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Kronotip, pandemi, Covid-19, uyku-uyanıklık düzen

Alterations in Chronotype During the Coronavirus Pandemic

Rabianur Yücedağ¹

Istanbul 29 May University, Psychology Department¹

Advisors: Researcher Wayne M. Dinn, Prof. Dr. Ayşe Ayçiçeği-Dinn¹

The present study investigated the influence of alterations in behavior associated with the coronavirus pandemic on sleep/wake patterns (i.e., chronotypes). The prediction that individuals' sleep/wake patterns were modified during the COVID-19 pandemic was tested. Alterations in chronotype among young adults in Turkey during the COVID-19 pandemic have not been studied previously. Morning-type individuals (so-called “early birds”) awaken early in the morning and go to bed early in the evening, and are more alert and active physically and cognitively in the early hours of the day; however, evening-type individuals (i.e., “night owls”) prefer to awaken at a later time of day and go to bed late, and they are more alert/active in the late afternoon or evening. The aim of the present study is to examine the chronotype patterns of university students during the COVID-19 pandemic. Prior to the emergence of coronavirus, the lead investigator administered a Turkish translation of the Morningness-Eveningness Questionnaire (MEQ) to 173 university students with the intention of exploring the relation between chronotype, cognitive function, and accident frequency. While the onset of the coronavirus pandemic prevented us from completing the study, a subset of subjects ($n = 75$) from the aforementioned sample completed the MEQ online a second time during the pandemic. Thus, a comparison of sleep-wake patterns prior to and during the pandemic was carried out. In the prior work described above, we classified subjects as morning, mixed, and evening chronotypes based on MEQ scores (using the sample mean and SDs to categorize). We tested the prediction that the subset of subjects completing the MEQ online (second administration) would demonstrate a shift in sleep/wake patterns with subjects assigned to the aforementioned chronotype groups obtaining lower MEQ scores (indicative of more pronounced “eveningness”). The Morningness-Eveningness Questionnaire (MEQ) (original version, Horne, Östberg, 1976) was translated into Turkish and administered to 173 university students ($n_{\text{male}} = 41$, $n_{\text{female}} = 132$) (pen-and-paper format) prior to the coronavirus pandemic as described above. Participants also completed a demographic data and stimulant use questionnaire prior to and during the pandemic. During the pandemic period, the MEQ was modified for web-based use (Google Forms format) and sent to participants via e-mail. A subset of subjects ($n = 75$) ($n_{\text{male}} = 13$, $n_{\text{female}} = 62$) ($M_{\text{age}} = 20.01$, $SD = 2.76$) from the original sample completed the MEQ a second time during the coronavirus pandemic. A within-subjects analysis involving all 75

subjects revealed a statistically significant reduction in MEQ scores from assessment time 1 (pre-pandemic) to time 2 (during pandemic) ($p < .001$) indicative of more pronounced “eveningness” (Cohen’s $d = .739$). Subjects were categorized as morning, mixed, and evening chronotypes based on MEQ scores obtained at time 1 (pre-pandemic). Sample mean and SD were used to assign subjects to one of three chronotype groups: 1) morning group; 2) midrange group; and 3) evening group. Separate within-subjects analyses for each of the aforementioned groups revealed substantial reductions in MEQ score at time 2 assessment (i.e., during the pandemic) for midrange and morning chronotype groups ($ps < .001$) with effect size values in the medium and large range ($d = .72$ and $d = 1.80$, respectively). A within-subjects comparison of time 1 (pre-pandemic) and time 2 (during pandemic) MEQ scores for subjects in the evening group did not approach significance ($p = .539$). Female participants ($n = 62$) demonstrated a statistically significant decrease in MEQ scores indicative of more pronounced “eveningness” ($p < .001$) during the pandemic. Male participants also demonstrated a reduction in MEQ scores; however, this difference in MEQ scores did not reach statistical significance, possibly due to the small number of male participants ($n = 13$). In the current study, university students assigned to midrange and morning chronotype group based on pre-pandemic MEQ scores demonstrated significant decreases in MEQ scores during the COVID-19 pandemic, indicative of a shift toward greater “eveningness.” However, participants assigned to the evening chronotype group based on pre-pandemic MEQ scores did not exhibit a significant change in MEQ scores when assessed at time 2 (during pandemic). To our knowledge, the present study is only the 4th investigation of sleep phenomena during the coronavirus pandemic, and our findings are consistent with three recent studies which reported disrupted sleep during the pandemic (Innocenti et al., 2020; Leone et al., 2020; Salehinejad et al., 2020). Two of the aforementioned studies (Leone et al., 2020; Salehinejad et al., 2020) also employed the MEQ and reported sleep and chronotype parameters were negatively affected, and results showed the chronotype was significantly delayed during the Covid-19 pandemic.

Keywords: Chronotype, pandemic, covid-19, sleep/wake patterns

Kronotip ve Akademik Başarı Arasındaki İlişki

Semiha Batal¹, Rumeysa Koca¹, Songül Şabablı¹, Melike Trabzon¹

İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, Psikoloji Bölümü¹

Araştırmacı: Researcher Wayne M. Dinn

İnsanlarda gün içerisinde gözlenen biyolojik değişiklikler sirkadiyen ritim olarak bilinir. Bu ritimler fizyolojik ve psikolojik durumları etkiler. Araştırmacılar, bireylerin ‘sabahçıl’ (yani ‘erkenci kuşlar’) ve ‘akşamcıl’ (yani ‘gece kuşları’) gibi farklı uyku/uyanıklık kalıpları (yani, kronotipler) gösterdiklerini gözlemlemiştir. Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinde kronotipler ve akademik başarı arasındaki ilişkiyi araştırmaktır. İstanbul’da okuyan 50 üniversite öğrencisi, Sabahçıl-Akşamcıl Anketi’ni (SAA) doldurdu. Daha sonra, her katılımcının bir önceki dönem aldığı dersler, bu derslerin saatleri (yani sabah veya öğleden sonra) ve sınav notlarının bir listesi alındı. Katılımcıları sınıflandırmak için bu anketten aldıkları puanlar kullanıldı. Örneklem ortalaması ve standart sapmaya (SS) dayanarak, katılımcılar düşük puan ($n=10$) (akşam kronotipi), orta ($n=31$) veya yüksek puan ($n=9$) (sabah kronotipi) grubuna atandı. Sabahçıl grubundaki katılımcıların, orta ve akşamcıl grubundaki üyelere kıyasla, sabah aldıkları derslerde önemli ölçüde daha yüksek notlar alacakları hipotezi test edildi. Buna karşılık, akşam grubundaki katılımcıların, sabahçıl ve orta kronotip gruplarına kıyasla öğleden sonra aldıkları derslerde önemli ölçüde daha yüksek not almaları beklenildi. Bu çalışmanın katılımcıları farklı üniversitelerde öğrenim gören 50 (32 kız ve 18 erkek) öğrencidir. Bu çalışmaya katılım kriterleri, öğrencilerin önceki dönemde aldıkları derslerin not ortalamasıyla, aldıkları derslerin sabah ve öğleden sonra olduğu bilgisine sahip olmaktır. Katılımcılar, SAA doldurmuşlar ve güz dönemi ders notlarını belgelemişlerdir. SAA’nden alınan puanlarla belirlenen kronotip ile akademik başarı arasındaki ilişkinin araştırıldığı bu çalışmada, kronotip grupları arasında yaş veya eğitim düzeyi açısından SAA puanlarında da bir farklılık gözlemlenmemiştir ($p > .731$). Aynı zamanda, kadın ve erkek katılımcılar arasında da SAA puanları arasında bir farklılık bulunmamıştır ($p = .275$). İlk olarak, sabahçıl grubundaki katılımcıların, orta ve akşamcıl grubundaki katılımcılara göre sabah aldıkları derslerde daha yüksek notlar alacakları hipotezi test edildi. Bu gruplar arasında sabah aldıkları derslerde anlamlı bir farklılaşma görülemedi ($p = .641$); ancak, sabahçıl ($Ort= 85.22 + (SS=7.79)$) grubundaki katılımcılar orta ($Ort= 80.41 + (SS=12.83)$) ve akşamcıl ($Ort= 78.37 + (SS=19.55)$) grubu üyelerine göre daha yüksek puanlar göstermiş olsa da anlamlı bir fark görülmemiş olup hipotezimiz desteklenmemiştir. Diğer hipotezimiz ise akşamcıl grubundaki katılımcıların, sabahçıl ve orta kronotip gruplarına kıyasla öğleden sonra aldıkları derslerden önemli ölçüde daha yüksek puan alacakları yönündeydi. Beklenmedik bir şekilde, kronotip grupları öğleden

sonra aldıkları dersler için önemli derecede farklı not ortalamaları gösterdi ($p = .029$); sabahçıl grubu üyeleri ($86.50 + 5.31$) orta ($78.82 + 8.95$) ve akşamcıl ($82.35 + 11.71$) grup üyelerine kıyasla önemli derecede daha yüksek not aldıkları görüldü. Post hoc karşılaştırmaları, sabahçıl ve akşamcıl gruplarında anlamlı farklılıklar göstermezken ($p = .447$), sabahçıl grubunun orta grubuna ($p = .01$) atanan katılımcılara göre anlamlı derecede daha yüksek notlar aldıkları (yani öğleden sonraki derslerin ortalaması) gözlemlenmiştir. Özetle, sabahçıl grup üyelerinin, orta ve akşamcıl grup üyelerine kıyasla sabahki derslerde daha yüksek notlar almalarına rağmen bu farklılıklar anlamlı düzeyde değildir. Beklenenin aksine, sabahçıl grubundaki katılımcılar, orta kronotip grup üyelerine göre öğleden sonra aldıkları derslerde önemli ölçüde daha yüksek notlar almışlardır. Sabahçıl ve akşamcıl kronotip grupları not ortalamalarında önemli ölçüde farklılık göstermedi; ancak, sabahçıl ($n=9$) ve akşamcıl gruplarının ($n=10$) ndaki katılımcı sayısının az olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Bu çalışmanın önemli bir sınırlaması, katılımcı sayısının az olmasıdır. Ayrıca, SAA'nın ortalamasının ve SS'nin toplam örneklem için katılımcıları kategorize etmek amacıyla kullanıldığını vurgulamak önemlidir. Bu konuyla ilgili gelecekteki araştırmalar, SAA puanlarında daha geniş aralık ve daha fazla katılımcılarla tekrarlanması önerilebilir.

Investigating the Relation Between Chronotype and Academic Achievement

Semiha Batal¹, Rumeysa Koca¹, Songül Şabablı¹, Melike Trabzon¹

Istanbul 29 May University, Psychology Department¹

Advisor: Researcher Wayne M. Dinn

Biological changes observed daily in humans are known as circadian rhythms. These rhythms affect physiological and psychological states. Researchers have observed that individuals may demonstrate distinct sleep/wake patterns (i.e., chronotypes) such as “morningness” (i.e., “early birds”) and “eveningness” (i.e., “night owls”). The aim of this study was to investigate the relation between chronotypes and academic achievement among university students. Fifty university students studying in Istanbul completed a Turkish translation of the Morningness-Eveningness Questionnaire (MEQ) and each participant provided a list of courses completed, class meeting times (i.e., morning or afternoon), and grades received during the prior semester. MEQ scores were used to classify subjects. Based on the sample mean and standard deviation (SD), subjects were assigned to a low scoring ($n = 10$) (evening chronotype), midrange ($n = 31$), or high scoring ($n = 9$) (morning chronotype) group. We tested the hypothesis that subjects in the morningness group will report significantly higher grades in courses with class meeting times in the morning in comparison to midrange and eveningness group members. Conversely, we expected that subjects in the eveningness group will report substantially higher grades in courses with afternoon meeting times in comparison to morning and midrange chronotype groups. Participants were 50 students (32 female and 18 male students) studying at İstanbul 29 May University. Only university students reporting both morning and afternoon class meeting times during the prior semester were eligible to participate in the study. Participants completed the MEQ and fall term lecture grades of the participants were documented. We investigated the relation between chronotype as determined by scores on the MEQ and academic achievement. Chronotype groups did not differ significantly on age or educational level ($ps > .731$). Moreover, female and male subjects did not obtain significantly different MEQ scores ($p = .275$). First, we tested the hypothesis that subjects in the morningness group will report significantly higher grades in courses with class meeting times in the morning in comparison to midrange and eveningness group members. MEQ groups did not report significantly different grades for courses with morning meeting times ($p = .641$); however, an interesting non-significant pattern was observed with subjects in the morning chronotype group demonstrating higher grades ($mean \pm SD$) (85.22 ± 7.79) relative to midrange (80.41 ± 12.83) and evening (78.37 ± 19.55) chronotype group members. We anticipated that subjects in the eveningness groups would report substantially higher grades in courses with afternoon meeting times in

comparison to morning and midrange chronotype groups. Unexpectedly, chronotype groups demonstrated significantly different mean grades for courses meeting in the afternoon ($p = .029$) with morning chronotype group members (86.50 ± 5.31) reporting significantly higher grades in comparison to subject in midrange (78.82 ± 8.95) and evening (82.35 ± 11.71) chronotype groups. Post hoc comparisons revealed that the morning MEQ group obtained significantly higher grades (mean afternoon grade) relative to subjects assigned to the midrange MEQ group ($p = .01$), while morning and evening group differences did not reach significance ($p = .447$). In summary, morning chronotype group members reported higher grades in courses with morning meeting times in comparison to midrange and evening chronotype groups (non-significant differences). Contrary to expectation, participants in the morning group obtained significantly higher grades in courses with afternoon class meeting times in comparison to midrange chronotype group members. Morning and evening chronotype groups did not differ significantly; however, the reader should bear in mind the exceedingly small size of the morning and evening groups (9 and 10 subjects, respectively). A major limitation of the present study is the small number of participants. Also, it is important to emphasize that the MEQ mean and SD for the total sample were used to categorize participants. Future research designs on this topic should include a substantially larger sample with greater range in MEQ scores.

“Değişen Dünyada Geleceğimizi Planlamak”

Prof. Dr. Gül Şendil¹
İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi¹

Bu konuşmanın amacı, öğrencileri dördüncü endüstri devriminin gerçekleşmesine olanak sağlayan otomasyon, yapay zeka, robotik sistemler ve biyo-teknoloji gibi günümüz teknolojik değişikliklerin yaşamımızın her alanını nasıl etkilediği ancak daha da önemlisi geleceğimizi nasıl şekillendireceği üzerinde düşünmeye davet etmektir. Yapay zeka ve onunla ilgili tüm çalışmalar için disiplinler arası bir çalışma yürütmek gerekiyor ve bu nedenle yapay zeka, bilgisayar bilimleri, biyoloji, psikoloji, sinirbilim, dil bilimi, matematik ve mühendislik temellerine sahip bir bilim ve teknoloji dalı olarak gösterilebilir. Bu tanımdan yola çıkıldığında yapay zekanın psikolojinin birçok dalı ile oldukça yakın ve karşılıklı bir ilişki içerisinde olduğu görülmektedir. Zira her ikisi de zihinsel süreçleri, davranışları ve duyguları işler. Yapay zekada, bir makinanın insanı taklit etme yeteneğinden söz ediyorsak o zaman yapımı için psikoloji biliminin bilgilerinin (öğrenme mekanizmaları gibi) kullanılmasından bahsediyoruz demektir. Aynı şekilde psikoloji de yapaya zekadan oldukça fazla yararlanır. Örneğin, eğitim psikolojisi, eğitimde yapay zekadan en fazla yararlanan alanlardan biridir; akıllı öğretim sistemleri, eğitim robotları ve nöroegitim buna örnek olarak verilebilir. Yine bilişsel psikoloji ve nörobilim alanlarındaki araştırmaların geliştirilmesinde yapay zekâdan yararlanılır. Dolayısıyla psikoloji bölümü öğrencileri ve mezunlarının da geleceklerini planlarken kendilerini şimdiden geliştirmeye başlamaları gerekir. Örneğin bilişsel, deneysel ve gelişim psikolojisi ile psikolinguistik üzerine çalışma yapmak; bilgisayarla zihnin modellenmesi ve sinirbilim konularında kendilerini geliştirmek; oyun sektöründe, oyun karakterleri geliştirmek, senaryolarını yazmak bunlardan sadece bazılarıdır.

KAYNAKÇA

- Altunay, H. ve Altan Atalay, A. (2020, Kasım). *Yüz ifadelerinden duygu tanınmanın yalnızlık ve sosyal anksiyete ile ilişkisi*. 2. Psikoloji Öğrenci Kongresi'nde sunulan bildiri, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, İstanbul.
- Aydın, Ş., Ayçiçeği-Dinn, A., ve Dinn, W. M. (2020, Kasım). *Mozart etkisi gerçek mi?*. 2. Psikoloji Öğrenci Kongresi'nde sunulan bildiri, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, İstanbul.
- Balçık, S. M., Varol, E., Kahveci, E. R., ve Dinn, W. M. (2020, Kasım). *Otizm benzeri karakterler, sözel-görsel biliş, görsel-uzamsal görev performansı*. 2. Psikoloji Öğrenci Kongresi'nde sunulan bildiri, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, İstanbul.
- Celiloğlu, E., Atasoy, D., Çalışkan, Ş. B., Gezici, F., Çelik, B., ve Dinn, W. M. (2020, Kasım). *Sağlık ve güvenlik araştırması*. 2. Psikoloji Öğrenci Kongresi'nde sunulan bildiri, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, İstanbul.
- Coşkun, B., Irmak, H., ve Aktaş, B. (2020, Kasım). *K-pop akımının sosyal yaşantıda yansımaları: keşifsel bir inceleme*. 2. Psikoloji Öğrenci Kongresi'nde sunulan bildiri, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, İstanbul.
- Demirci, Ş. N., Gür, M., Tulumacı, B., Söyü, S., ve Dinn, W. M. (2020, Kasım). *Şizotipal kişilik özellikleri ve doğum zamanı*. 2. Psikoloji Öğrenci Kongresi'nde sunulan bildiri, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, İstanbul.
- Ekinci, B., ve Dinn, W. M. (2020, Kasım). *Sosyal medya bağımlılığı ve kişilik bozukluğu semptomları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. 2. Psikoloji Öğrenci Kongresi'nde sunulan bildiri, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, İstanbul.
- Gökalp, E., Doğan, C., Çeşmeci, A., Şenel, Y., Şen, N., Mohayaddin, S., ve Dinn, W. M. (2020, Kasım). *Plasebo ve nosebo etkisinin bilgi işleme hızı üzerindeki etkisi*. 2. Psikoloji Öğrenci Kongresi'nde sunulan bildiri, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, İstanbul.
- Koca, R., Trabzon, M., Batal, S., Şabablı, S., Hançerli, M., ve Dinn, W. M. (2020, Kasım). *Kronotip ve akademik başarı arasındaki ilişkinin incelenmesi*. 2. Psikoloji Öğrenci Kongresi'nde sunulan bildiri, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, İstanbul.
- Orazova, A., ve Dinn, W. M. (2020, Kasım). *Farklı yerlerde ikamet eden Türk kadın öğrencilerinde baş etme stratejileri, psikolojik semptomlar ve yeme tutumları arasındaki ilişki*. 2. Psikoloji Öğrenci Kongresi'nde sunulan bildiri, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, İstanbul.

- Örengül, A. Ş., Sayım, B., Keşşafoglu, D., Atalay, E. N., Altundal M. N., ve Öner, S. (2020, Kasım). *Dil karmaşıklığı ve duygusal anıların fenomenolojisi arasındaki ilişkisi*. 2. Psikoloji Öğrenci Kongresi'nde sunulan bildiri, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, İstanbul.
- Şentürk, A. E., Atakan, E., Kızılyurt, Z., ve Dinn, W. M. (2020, Kasım). *Otizm benzeri karakter özellikleri, baskın el kullanımı ve sözel-görsel biliş*. 2. Psikoloji Öğrenci Kongresi'nde sunulan bildiri, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, İstanbul.
- Topal, K., Güngör R., Çoban, H., Şahintürk, S., Kırmızıyaya, E., Şendil, G. (2020, Kasım). *Partner sosyotelizmi, yetişkin bağlanma ve algılanan romantik ilişki kalitesi arasındaki ilişkilerin incelenmesi*. 2. Psikoloji Öğrenci Kongresi'nde sunulan bildiri, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, İstanbul.
- Tulumbacı, B., ve Ayçiçeği-Dinn, A. (2020, Kasım). *Evcil hayvan sahiplerinin kişilik profili*. 2. Psikoloji Öğrenci Kongresi'nde sunulan bildiri, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, İstanbul.
- Yücedağ, R., Ayçiçeği-Dinn, A., ve Dinn, W. M. (2020, Kasım). *Pandemi kronotipleri değiştirdi mi?* 2. Psikoloji Öğrenci Kongresi'nde sunulan bildiri, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, İstanbul.